

É P Í T É S Z

K Ö Z L Ö N Y – M Ű H E L Y

A M A G Y A R É P Í T É S Z K A M A R A K I A D V Á N Y A

208

FOTÓ © BUNOVSKY TAMÁS

Debreceni Igazságügyi Központ. Építész: Koller és Társa Kft.

Beszámoló az elnökség első félévi munkájáról
Nemzetközi sikereinkből
Hol tart a fenntartható építészet oktatása?

EL | AWAY
Árvíz, majd újjáépítés
II. Nemzetközi Építészeti Makettfesztivál

INTEGRÁLT

TERVEZÉS

GRAPHISOFT ARCHICAD 14

Viszonteladók:

ArchicAD Center - MódíStúdió

1065 Budapest,
Nagymező utca 58.
Tel: (1) 269 2525
Fax: (1) 269 2525
E-mail: cadcenter@modistudio.hu
Web: www.modistudio.hu

Archimage Plusz Kft.

1034 Budapest,
Bécsi út 126-128.
Tel: (1) 453 0322, (1) 453 0323
Fax: (1) 453 0342
E-mail: archi.mage@axelero.hu
Web: www.archimage.hu

Graphisoft CAD Stúdió

1031 Budapest,
Záhony u. 7. (Graphisoft park)
Tel: (1) 437 3366, (20) 9343 372
Fax: (1) 437 3367
E-mail: cad@graphisoft.hu
Web: www.cadstudio.hu

PirCAD

5600 Békéscsaba,
Derkovits sor 16.
Tel: (66) 442 200, (20) 9446 980
Fax: (66) 529 500
E-mail: pircad@pircad.hu
Web: www.pircad.hu

www.graphisoft.hu

ÉPÍTÉSZ
KÖZLÖNY – MŰHELY
208. szám
2010. augusztus–szeptember
A Magyar Építész Kamara
havi tájékoztatója

ISSN 1789-0934

Kiadja:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
Felelős: a kft. ügyvezetője

A szerkesztőbizottság elnöke:
Noll Tamás, a MÉK elnöke

Felelős szerkesztő:
Tatai Mária

Szerkesztőbizottság:
Baku Eszter,
Borsos András,
Dér Andrea,
Körmendy János

Szerkesztőség:
H-1088 Budapest, Ötpacsirta utca 2.
Tel./fax: 06-1-318-2944
E-mail: mek@t-online.hu
www.mek.hu

Hirdetésfelvétel:
Publicitas Art-Media Kiadó Kft.
H-1021 Budapest, Tárogató út 26.
Telefon: 06-1-200-7330
fax: 06-1-275-3070
www.publicitas.hu

A megjelenést támogatta
a Nemzeti Fejlesztési
és Gazdasági Minisztérium

A KÖZLÖNYBEN MEGJELENŐ ÍRÁSOK
NEM FELTÉTLENÜL TÜKRÖZIK
A SZERKESZTŐSÉG VÉLEMÉNYÉT.

TARTALOM

4 Jegyzet
Nemzetközi sikereinkből

5 Magyar Építész Kamara
Beszámoló az elnökség első félévi munkájáról
A MÉK Elnökségének határozatai
A MÉK Elnökségének eseménynaptára
Újdonságok a MÉK honlapján

12 Jog – kötelesség – szabály – figyelem

16 Területi kamarák
Dél-Dunántúli Építész Kamara
Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Építész Kamara

19 Nemzetközi kapcsolatok
Hol tart a fenntartható építészet oktatása?

21 Magyar Építőművészek Szövetsége
Csonka Pál-érem 2010
Hudec könyvbemutató
Dr. Peschka Alfréd építész emlékére
MÉSZ könyvtár
Dr. Horler Miklós emlékére

30 Kitekintés
II. Nemzetközi Építészeti Makettfesztivál
Épületdiagnosztika-oktatás a Szent István Egyetem Ybl Miklós
Építéstudományi Karán
„road architecture” – Törökország
Ez jó mulatság, női munka volt

Nemzetközi sikereinkből

Minden ellenkező híresztelés dacára: hazai építészetünkben folyamatosan tetten érhető a kiemelkedő minőség. Még ha az igénytelen környezettel lépten-nyomon és nap mint nap szembesülve, s a nemtelen botrányoktól kedvünket veszítve alig is vesszük észre. Tény azonban, hogy a nemzetközi megmérettetések alkalmából rendre reflektorfénybe kerül egy-egy példaértékű alkotás. Aktuálisan a következők: a *Debreceni Igazságügyi Központ* és a *Pécsi Ítéltábla*.

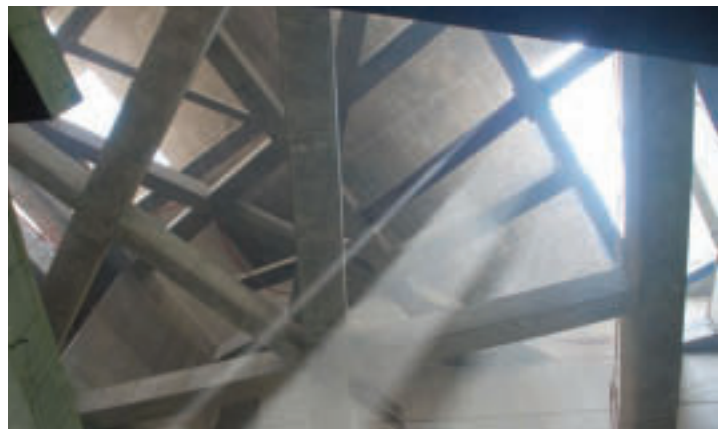
A *Debreceni Igazságügyi Központ* eddigi díjai: 2003-ban országos tervpályázaton 1. díj; 2007-ben Pro Architectura díj; 2008-ban a Brick Award pályázat legjobb 40 épülete között; 2010-ben a World Architecture Community legjobb 20 épülete között.

A *World Architecture Community* hatodik választásának előzsűrizése során 190-et választottak ki a benyújtott 1000 épület és projekt közül. A következő fázisban a VIP-szekcióhoz tartozó csaknem kétszáz építész, teoretikus és intézményi képviselő ebből a körből válogatta ki a húsz díjazottat és néhány további, elismerésre méltó projektet (az idei meghívottak között szerepel például Mario Botta, Eric Owen Moss, Zvi Hecker vagy Arata Isozaki). A *Debreceni Igazságügyi Központ* épülete a rangsorolás nélkül díjazott 20 legjobb közé jutott (először a megépült magyarországi épületek közül). Tervező: *Koller és Társa Kft.* – Koller József, ifj. Csatai László, Pethő László, Földes László.

Másik két magyar épület is sikert aratott: a további 23+10 kiemelt közé választották a *Tiba Stúdió* tervei alapján felújított *Párizsi Nagy Áruházat* és a *munkacsoport.net* *balatoni családi házát*.

A *World Architecture Community* legutóbbi, hetedik választásán az előzetesen kiválasztott legjobb 140 közé Magyarországról két épület került be: *Kalmár László és Zsuffa Zsolt családi háza* és a *Koller és Társa Kft.* tervezte *Pécsi Ítéltábla* (tervezők: Koller József, ifj. Csatai László,

Bánfalvi Zoltán, Fehér Zsófia). Az utóbbi ezt követően bekerült az első 20 épület közé, az előbbi pedig a látogatói szavazatok alapján a +10 legjobb épület közé. A Koller és Társa Kft.-nél dolgozik a frissen végzett Lőke Ferenc is, aki nemzetközi diplomadíjban részesült Ljubljanában, egyedüli magyarként a díjazottak között (9th Trimo Research Awards).

A budapesti 4-es metró készülő állomása

FOTÓ © HATVANI ÁDÁM

A budapesti sporaarchitects a jövő nagy ígérete a Wallpaper* szerint.

A *Wallpaper** az IPC Media csoport által kiadott, világszerte több mint 80 városban havonta megjelenő magazin, amely az építészet és design mellett a divat, az utazás és a média világára fókuszál. A *Wallpaper* Architects Directory* a nemzetközi építész szakma irányadó válogatása, amely évek óta a magazin szakmai zsűrije által a leginnovatívabbnak tartott építészirodákat mutatja be. Az idén először került magyar építészmuhely a *Wallpaper** évenként összeállított válogatásába. A világ harminc legizgalmasabb építészmuhelyét tartalmazó válogatást magyar részről a budapesti *sporaarchitects* erősíti. A *sporaarchitects* stúdióját Dékány Tibor, Finta Sándor, Hatvani Ádám és Vadász Orsolya alapította 2002-ben. Jelenlegi munkáik között szerepel Magyarország egyik legnagyobb projektje, a budapesti négyes metró: a Szent Gellért téri és a Fővám téri állomások, emellett többek közt egy VII. kerületi designhotel, a komáromi Monostori erőd kikötője, vagy az Iparművészeti Múzeumba tervezett médiapagoda.

Az elmúlt nyolc évben a *sporaarchitects* számos hazai és nemzetközi fórumon bizonyított. Két egymást követő évben, 2005-ben és 2006-ban is az iroda nyerte a Média Építészeti Díját a legjobb terv kategóriájában. Munkáikat bemutatta a berlini építészeti központban 2005-ben rendezett *Emerging Identities East* című kiállítás, a Prágát, Budapestet és Bécsbe beutazó *Young Blood Export*, a 2009-ben Bécsben megrendezett *WONDERLAND „Deadline Today”*, illetve önálló kiállításuk is látható volt a budapesti N&n Galériában, 2008-ban.

T. M.

Pécsi Ítéltábla

FOTÓ © HAIDER ANDREA

Beszámoló az elnökség első félévi munkájáról

A március 19-i Küldöttgyűlés az elnökség által kidolgozott programváltozat közül a költségtakarékos minimál programot fogadta el, szakmai programok indítására, bizottsági munkára nem lett biztosítva költségvetési fedezet. Ez a döntés meglehetősen megnehezítette az elnökség munkáját. Elsősorban nem a pénzügyi fedezet hiánya okozott csalódást, sokkal nehezebb volt megemészteni a szolidaritás hiányát. Mert akárhogy is érthető a területek gazdálkodásának nehézsége, ugyanolyan módon meg kellene érteni, hogy jelentősebb tagdíj-koncentráció nélkül a MÉK nagyon nehezen tudja a törvényi feladatait ellátni, és szakmai munkát végezni.

A helyzetet súlyosbította, hogy március 24-én a Fővárosi Ítéltábla jogerősen helybenhagyta a GVH által kiszabott 5 millió forintos bírságot, amelyet azonnal be kellett fizetnünk. Meglepetésre a GVH további 1,6 millió forint késedelmi kamatot is beszabott a bírság kiszabásától a jogorvoslati eljárás befejezéséig terjedő időszakra. A bírság és a kamat kifizetését a 2009. évi tiszteletdíjak erre a célra történő fedezetként történő elkülönítéséből tudtuk biztosítani.

Április végén reményteljes támogatási szerződést kötöttünk a NFGM Építésügyi Főosztályával a kamara működési támogatására, de az időközben bekövetkezett kormányváltás miatt a támogatási szerződések felfüggesztésre kerültek, így a program indításához előirányzott előleget sem sikerült lehívni. Ugyancsak nem sikerült rendezni a mai napig a 2009. évi és a 2010. évi 10,4, illetve 10,0 millió forintos támogatási szerződések kifizetését.

A küldöttgyűlést követően több területi kamara, Győr-Sopron megye, Komárom megye, Heves megye, Nógrád megye és a Dél-dunántúli kamara önként vállalta, hogy a megemelt részesedést fizeti a MÉK-nek, ezzel is segítve az elnökség munkáját. Az elnökség ezúttal is köszöni a kamaráknak a támogatást.

A gazdálkodási nehézségek ellenére a MÉK elnöksége és a bizottságok folytatták a megkezdett munkát. Természetesen a feladatok elvégzését át kellett ütemeznünk, nem tudtunk olyan tempóban haladni, nem tudtunk olyan szakmai anyagokat előállítani, amelyek a gyorsan változó helyzetben szükségesek lett volna. Nézzük végig, mit tudtunk tenni.

A MÉK ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSE

A titkárság átszervezésével, a MÉK és a Nonprofit Kft. egyértelmű szétválasztásával, a munkakörök, feladatok és felelőségek egyértelmű meghatározásával kiegyensúlyozottan, egyenletes munkavégzéssel dolgozott a hivatal. Fennakadás nélkül működött a MEKON, a tervező online névjegyzék.

Március 1-jétől jogász végzettségű főtitkár, dr. Vincze Attila látja el a titkári teendőket. Beigazolódott az a feltételezésünk, hogy ezt a pozíciót jogász végzettségű szakemberrel kell betölteni. A főtitkár úr munkájával az elnökség maximálisan elégedett volt, munkába állásától kezdve az ügyek intézése felgyorsult. Minden ügyben azonnali intézkedés történt. Megítélésünk szerint eredményeket értünk el a szakmai érdekképviselésben, pl. a Lidl-ügy kezelése, szerzői jogi kérdésekben állásfoglalás kiadása és eredményes képviselés.

Kidolgozásra került dr. Gáts Andrea és Gera Orsolya segítségével az **I. fokú kérelmek és határozatok min-tatára**, amelyet az egységes munkavégzés és megjelenés érdekében átadtunk a területi kamaráknak. Elindítottuk az e-ügyintézési rendszer kidolgozását. Jövő év elejétől tervezzük a tesztidőszak indítását, majd a teljes elektronikus ügyintézés bevezetését.

Az átszervezést követően a kamara kiadványait és honlapját egy személy, Tatai Mária szerkeszti, gondozza. Megújult arculattal és tartalommal jelenik meg az Építész Közlöny, folyamatosan magas látogatottsággal – napi 4500 keresés – üzemel a www.mek.hu honlap. Az anyagi lehetőségek szűkössége miatt korlátozott példányszámban került kiadásra az Építész Évkönyv.

Folyamatosan dolgozik az Etikai Bizottság, nagyon sok ügy van, csak az első félévben 76 db határozatot hozott.

A SZAKMÁHOZ JUTÁS FELTÉTELEINEK ALAKÍTÁSA

Az **Oktatási Mb.** Makovényi Ferenc vezetésével áttekin-tette a hazai és a nemzetközi építészképző egyetemek tanulmányi programjait, összehasonlító elemzést készített és elkezdte kidolgozni a MÉK oktatási követelmény-rendszerét.

A **Továbbképzési Mb.** Dulácska Zsolt vezetésével folyamatosan elvégezte a továbbképzési pályázatok értékelését, az egyéni kérelmek elbírálását. Elkészült a továbbképzési rendszer továbbfejlesztésére vonatkozó bizottsági munkaanyag. Kidolgozás alatt van a továbbképzési keresőprogram, várhatóan az év második felében beüzemel.

A **Jogosultságvizsga Mb.** dr. Hajnóczi Péter vezetésével jól bejártatott módon dolgozott, 285 tervezői, szak-értői vizsgázó, műszaki vezető, beruházás-lebonyolító vizsgára való felkészítését és vizsgáztatását végezte el.

A SZAKMAGYAKORLÁS FELTÉTELEINEK ALAKÍTÁSA

Jogbiztonság megteremtése, erősítése

Kidolgozásra került a **mediátori** rendszer bevezetésének jogi, szervezeti kerete. A mediátori vitarendezést a

Nonprofit Kft. tevékenységi körében, kinevezett médatorok fogják végezni, az elnökség által megállapított díjtáblázatban meghatározott díjazásért. Ezt a szolgáltatást szeptember 1-jétől biztosítjuk.

Kidolgozásra került a MÉK–MMK mellett működő **Állandó Választott Bírószág** felállításának megalapozását biztosító törvényi előterjesztés. Egyeztető tárgyalásokat folytattunk a jogalkotókkal a törvénymódosításról, várhatóan az őszi törvényhozási időszakban lehetőségünk lesz a jogszabály-módosításra, amelyet a két kamara közösen kezdeményez.

A MÉK elnöksége minden lehetséges fórumon, bizottságban, tervpályázati eljárásban népszerűsíti a **kamarai szerződésrendszert**. Jelenleg a tagozatok szerződéseinek kidolgozása van folyamatban.

A jogszabályi környezet egyszerűsítése, a túlszabályozás visszaszorítása

A felügyeleti minisztérium észrevételezése alapján és az egyszerűsítés, átlátható szabályozás érdekében a főtitkár úr és a Jogi Mb. munkájával megkezdődött a **kamara belső szabályzatainak a felülvizsgálata, egyszerűsítése**. Terveink szerint az év végi küldöttgyűlés elé terjesztjük az új, összevont (a szabályzatokat beépítő) alapszabályt.

A minőségen alapuló kiválasztás elvének érvényesítése

A **Tervpályázati Mb.** Kalo Emese vezetésével hiba nélkül ellátta a sajnos kisszámú tervpályázattal kapcsolatos kamarai teendőket. A bizottság kidolgozta a Tervpályázati kormányrendelet módosítására, jobbítására vonatkozó javaslatcsomagot, amelyet megküldtünk a jogalkotóknak. Várhatóan az ősz folyamán sor kerül a módosításra. Elkészült a kamarai Tervpályázati Szabályzat felülvizsgálatának vitairata, valamint a kamarai zsűrorokra vonatkozó tájékoztató.

A **Közbeszerzési Mb.** Kovács András vezetésével megkezdte a kamara által eddig mostohagyereknek tekintett közbeszerzési terület tanulmányozását. A **közbeszerzési törvény módosításához** a mérnök kamara által elindított kezdeményezéshez csatlakoztunk, véleményt és kiegészítő javaslatcsomagot állítottunk össze. A Közbeszerzési törvény első gyors módosítását július második felében elfogadta az országgyűlés. Több egyszerűsítés és ésszerűsítés mellett lényeges változás, hogy szeptember 15-től nem kell regisztrált költségvetési programot használni. Április 1-jétől beindult a **Közbeszerzési figyelő**. A kamara honlapján a kiírások megjelenésének napján elérhetők a felhívások. Sajnos a figyelésen túl szakemberhiány miatt nem tudjuk biztosítani a kiírások szakszerűségének a vizsgálatát, a hibás kiírások időben történő megtámadását.

A megfelelő munkáért megfelelő díjazás elvének érvényesítése

A **Szakmagyakorlási Mb.** Csontos Csaba vezetésével, Dulácska Zsolt közreműködésével a márciusi küldöttgyűlésre elkészítette a Gazdasági Versenyhivatallal egyeztetett **Építészeti alkotások és szolgáltatások díjszámítási szabályzat 2010.** kamarai szabályzatot. A szabályzatot a Küldöttgyűlés jóváhagyta, ezt követően a szükséges jogi kontroll, lektorálás, grafikai feldolgozás után a szabályzat augusztus 30-ától a MÉK honlapjáról letölthető. A jóváhagyott szabályzat alapján folyamatban van a Belsőépítészeti, Táj- és kertépítészeti, valamint a Településrendezési és tervezési szabályzat korszerűsítése. Ugyancsak elindult a mérnök kamarával közösen kiadandó Építészeti és mérnöki díjszabás egyeztetése.

A **Szakmagyakorlási Mb.** keretében Fáy Piros elkészítette a Szabványügyi ismeretek tanulmányt, amely tartalmazza a jogszabályi ismereteket, a MÉK szabványügyi-gyel kapcsolatos elemzését, az építész tervezés során alkalmazandó szabványok összefoglaló táblázatát. A tanulmány a MÉK honlapjáról elérhető. A MÉK tagként belépett a Szabványügyi Testületbe, és határozott célkitűzése, hogy aktívan részt vesz a szabványosítási folyamatban, a szabványok alkalmazásának gyakorlatban történő alkalmazásának elősegítésében. Elindult az új szabvány kidolgozása, a munkában a bizottságban tagként részt vevő Kapu László és Hermann János mérnök kollégák vesznek részt. Első lépésben kidolgozásra került az Épületszerkezetek megjelenési módjának előírásait tartalmazó MSZ 24803 szabványsorozat 1. rész Általános előírások szabvány, valamint a Vasbetonszerkezet megjelenését szabályozó szabvány. Tervek szerint 38 szakterületre készül el a közeljövőben a tervezők, kivitelezők és építetők munkáját megkönnyítő szabvány.

A **Szakmagyakorlási Mb.** elindította az ISO Minőségbiztosítási rendszert kiváltó **Minőségbiztosítási kézikönyv** kidolgozását. A Kézikönyv tartalmazni fogja a tervező cégekre vonatkozó minőségbiztosítási ismereteket, amelyek segítségével bármely cég kidolgozhatja a saját cégére vonatkozó rendszert. A MÉK elnökségének határozott szándéka, hogy megszünteti a közbeszerzési eljárásokban alkalmassági feltételként megjelenő ISO tanúsítvány megkövetelését.

SZAKMAPOLITIKA – AZ ÉPÍTÉSZEK ÉRDEKVÉDEL-MÉERT, AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRT

A **MÉK elnökségének kiemelt** stratégiai célja az építész és a mérnök szerepének, munkájának átértékelése. Meggyőződésünk, hogy a nyugat-európai gyakorlathoz hasonlóan (és az 1945. év előtti hazai gyakorlathoz híven) az építésznek és a mérnöknek a vázlattervtől kezdve a tervek elkészítésén át a kivitelezés felügyeletében is részt kell venniük. Csak így biztosítható, hogy az építész és a mérnök el tudja látni azt a feladatot,

amelyet az építetők joggal elvárnak. A cél elérése érdekében egységes álláspontra jutottunk a mérnökkamarával, innentől kezdve közösen kezdeményezzük a jogszabályi környezet átalakítását. Az építészek és a mérnökök felkészítését a továbbképzési rendszer keretei között tervezzük megoldani.

A MÉK elnökségének stratégiai célja a tervező cégek profiltisztítása. Osztrák gyakorlat alapján a mérnök kamarával közösen elfogadtuk az 51%-os szabályt. Ennek alapján csak az a cég végezhet tervezési munkát, amelynek a tulajdonosai legalább 51%-ban kamarai tagok. Az erre vonatkozó törvénymódosítást alátámasztó munkanyagot a MÉK kidolgozta, az egyeztetést elindította.

A **Szakmapolitikai Mb.** Ertsey Attila vezetésével bekapcsolódott az új kormány programjában kiemelt helyen megjelenő **Otthonteremtési program** és **Komplex épületenergetikai program** kidolgozásába. Most abban a helyzetben vagyunk, hogy a program indulásától részt tudunk venni a munkában. Remélhetőleg ennek meglesz az eredménye, a MÉK képviselői érvényesíteni tudják a szakmai szempontokat.

A **Kamarai Reformbizottság** Ertsey Attila vezetésével megkezdte a Küldöttgyűlésen rátestált munka végzését. A területi kamarák képviselőiből felállított bizottság két feladatot tűzött ki:

- a kamara szervezeti reformjára
- a tagdíjreformra, illetve a bevételnövelésre vonatkozó javaslatok, alternatívák kidolgozását.

Mindkét területre a felmerült változatokat megvitattuk, négy-négy változat maradt versenyben, ezeknek azonos szempontok szerinti, egységes formátumban való összefűlése folyik, hogy ősszel egymással összevethető változatokról vitakozhasson a teljes tagság. A nyár folyamán még a 2-3 változat modellszámításai zajlanak, utána szeptemberben vitára bocsátjuk, az őszi küldöttgyűlésre már egy konszenzusos javaslatot terjesztenénk elő.

A TAGOZATOK MUNKÁJA

A **Belsőépítészeti tagozat** O. Ecker Judit vezetésével az első félévben keményen küzdött a belsőépítész tervezői jogosultság visszaállításáért, sajnos eredménytelenül. A folyamatos levelezés, egyeztetés ellenére a teljes belsőépítész szakma léte megkérdőjeleződött. A minisztériumok átszervezése miatt még tárgyaló partner sem volt. Az Oktatási Bizottság segítségét kérte a tagozat a belsőépítész-képzés helyreállítása érdekében. A helyzet ellenére a tagozat vezetése úgy döntött, hogy tovább folytatja a tervezett munkaprogramját. Az NKA pályázaton nyolcszázezer forintot vissza nem térítendő támogatást nyert el a „Szakrális terek építésze, belsőépítésze 4. – terek, tárgyak, anyagok” című konferenciára, amelynek időpontja szeptember 28–29. Ugyancsak vissza nem térítendő támogatásként három-

százezer forintot kapott a Németh István emléktáblája projekt.

A **Műemlékvédelmi és restaurátori tagozat** dr. Czé-
tényi Piroska vezetésével működik.

A 2010. évi lipcsei nemzetközi vásáron való kamarai részvétel érdekében pályázatot nyújtott be az NKA-hoz. A pályázaton a műemléki szakkiállításon való részvétel támogatásul a tagozat 1 600 000 Ft-t nyert. A Szépművészeti Múzeum főlépcsőjének érintetlenül hagyása érdekében a mozgalom, kiadvány, aláírásszervezés, úgy látszik eredménnyel járt, a már engedélyezett megoldást áttervezték. A Belváros, Bécsi utca új városközpont létesítése, világörökségi területen védett épület elvi építési, bontási engedéllyel való foglalkozás során a tagozat tagjaival aláírásgyűjtés, tiltakozó szakvélemény szerkesztés, ICOMOS-sal való egyeztetés történt. A Foster projekt szerint bontásra igényelt 19–20. századi épületekre a KÖH-től ideiglenes műemléki védelem kérése folyamatban van.

A **Táj- és kertépítészeti tagozat** Schuchmann Péter vezetésével működik. Nagy sikerrel megrendezték és bemutatták a Tájodüsszeia 2010. c. kiállítást Budapesten a Fugában. A kiállítást az idén még több vidéki helyszínre is elviszik.

A **Településrendező és tervező tagozat** Liskay Krisztina vezetésével működik. A tagozat júniusban tartotta meg a tagozati gyűlést, amelyen új ügyrendet fogadtunk el. A tagozat támogatta a vezetőség azon célkitűzését, amely egy szakmai fórum összehívásának eredményeként a szakmai irányítást egy összefoglaló dokumentummal kereshetné meg. A szakmai elvárások megfogalmazása során átfogóan kell javaslatot tenni a szakmai tevékenység eredendő célrendszerére, eszközrendszerére, eljárási elemeire, ezeket figyelembe véve az egyes szereplők feladataira és felelősségére. Ez a munka elindult, várhatóan szeptemberben lehet véglegesíteni az anyagot, a szabadságok eltelte után. A tagozat vezetősége külön foglalkozott az Urbanista-építész képzés jogosultsági kérdéseivel, melyhez javaslatokat fogalmazott meg.

A MÉK NONPROFIT KFT. MUNKÁJA

A Nonprofit Kft.-nél is profiltisztítást hajtottunk végre. Az Eltér István vezetésével működő kft.-ben kapott helyet a kamara médiaszerkesztősége, valamint a tagozatok közül a MÉK–MÉSZ Külügyi Munkabizottság és a Tervpályázati Munkabizottság titkársága.

KAPCSOLATOK

A MÉK elnöksége a Küldöttgyűlés elé terjesztett program szerint építette ki a kapcsolatokat:

Törvényhozói kapcsolatok

Az új **országgyűlésben** két építész képviselő kapott mandátumot. László Tamás második képviselői megbíza-

tását kapta, vele több éve kiváló kapcsolatot építettünk ki. Pálffy Istvánnal, aki új képviselő, felvettük a kapcsolatot. A gazdasági munkabizottságon belül megalakult az Építésügyi és otthonteremtési albizottság, az albizottságot László Tamás vezeti. Továbbra is kapcsolatban vagyunk dr. Deutsch Tamás EP-képviselővel.

Kormányzati kapcsolatok

A Nemzeti Együttműködés rendszerében megkezdődött a kormányzati és szakmai szervezeteket összekötő tanácsok, fórumok szervezése.

Előkészítés alatt van a Nemzetgazdasági Minisztérium keretein belül Bencsik János államtitkárhoz tartozó **Nemzeti Építésgazdasági Tanács** felállítása. A Tanácsban öt minisztérium és öt szakmai szervezet – köztük a MÉK – kap tagságot. A Tanács feladata az építésügy stratégiájának, az épületenergetika stratégiájának és az építésügyi jogi szabályozásának deregulációs programjának a kidolgozása.

Előkészítés alatt van a Belügyminisztérium keretein belül a dr. Szaló Péter helyettes államtitkárhoz tartozó **Országos Építésügyi Fórum** felállítása. A Fórum célkitűzése a településrendezés és tervezés, valamint az építésügy területén dolgozó kormányzati tényezők és szakmai szervezetek összefogása. Folytatni fogja működését, valószínűleg megújult formában a **Nemzeti Építészeti Tanács**. A MÉK célkitűzése, hogy kulturális területen és a vidékfejlesztés területén is kezdeményez a kormányzati és a szakmai szervezetek között együttműködést.

Külügyi kapcsolatok

A **Külügyi Mb.** Noll Tamás vezetésével a gazdasági lehetőségek figyelembevételével az előző évekhez képest visszafogottan működött. A legfontosabb konferenciá-

kon és ACE bizottsági ülésen, közgyűlésen vettünk csak részt. Az NFGM-mel szerződést kötöttünk a 2011. évi EU-elnökség alatt megrendezendő Európai Építészet-politikai Fórum budapesti rendezvényének a megrendezésére. Az előkészítő munkát végző ad-hoc bizottság, amelynek gerincét a MÉK Külügyi Bizottsága adja, júniusban elkezdte a munkát.

Szakmai kapcsolatok

A MÉK stratégiai partneri kapcsolatot épített ki a **Magyar Mérnöki Kamarával**, és annak elnök asszonyával, Barsiné Pataky Etelkával. Szinte minden területen harmonikus, kiegyensúlyozott kapcsolat működik.

Teljes mértékben rendezett és konstruktív az együttműködés a **Magyar Építőművészek Szövetségével** és Kálmán Ernő elnök úrral. Közös munkabizottságok működnek, mindennapos az információcsere. Összehangoltan történik a programok előkészítése, lebonyolítása.

A MÉK elnöksége a többi szakmai szervezettel – ÉVOSZ, MEASZ, MSZT –, valamint a BMG Egyetemmel is intenzív kapcsolatot alakított ki.

Ha röviden értékelhetem az elnökség, a bizottságok, a tagozatok és a titkárság munkáját, akkor azt kell mondanom, hogy a MÉK a küldöttgyűlésen felvázolt teljes program mentén összehangoltan működött az I. félévben. Ehhez az összes résztvevő önzetlen munkájára szükség volt. Mindenkinek köszönet az elvégzett munkáért.

Noll Tamás
a MÉK elnöke

Budapest, 2010. július hónap

A MÉK Elnökségének határozatai

38/2010. (07. 09.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 5 igen, 2 tartózkodás mellett az alábbiak szerint dönt a MÉK Belsőépítészeti Tagozatának javaslatával kapcsolatban: az 1. pontot az Elnökségnek a jogszabályi előírások miatt nem áll módjában elfogadni. A 2. és 3. pontot elfogadja, és ennek megfelelően az Alapszabály módosítását beviszi a MÉK küldöttgyűlése elé.

39/2010. (07. 09.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 6 igen, 1 tartózkodás mellett úgy döntött, hogy mindent elkövet, hogy a belsőépítészek tervezői és szakértői jogosultságát visszaállítsák.

40/2010. (07. 09.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangú szavazással úgy döntött, hogy méltányolja a BAZ megyei Kamara kérését, és lemond a negyedéves tagdíjrészletről.

41/2010. (07. 09.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége 6 igen, 1 tartózkodás mellett úgy dönt R. Cs. beadványára, hogy továbbra is felajánlja a részletfizetési lehetőséget R. Cs. számára. Amennyiben R. Cs. kérvényezi a részletfizetést, akkor a MÉK kéri az árverezés elhalasztását. A MÉK-nek egyéb lehetősége nincs az ügyben.

42/2010. (07. 09.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag tudomásul veszi dr. Vincze Attila főtítkárra bejelentését és közös megegyezéssel 2010. augusztus 31-vel megszünteti a munkaszerződését.

43/2010. (07. 09.) sz. MÉK Elnökségi határozat

A MÉK Elnöksége egyhangúlag alkalmasnak találta a főtítkári állásra beérkezett jelölteket, és felhatalmazta a MÉK elnököt, hogy a főtítkárijelöltek közül döntsön.

A MÉK Elnökségének eseménynaptára 2010. július

Dátum	Meghívó	Esemény
Július 7.	Dulácska Zsolt	Továbbképzési Munkabizottság ülése
Július 7.	Kalo Emese	Tervpályázati Munkabizottság ülése
Július 7.	Noll Tamás	Építészeti Világnap megbeszélése – Noll Tamás, Kálmán Ernő, Bálint Imre
Július 8.	Szalay Tihamér	Etikai-fegyelmi Bizottság ülése
Július 9.	Noll Tamás	Elnökségi ülés
Július 9.	Csontos Csaba	Szakmagyakorlási Munkabizottság ülése
Július 9.	Kováts András	Közbeszerzési és Versenyfelügyeleti Munkabizottság ülése
Július 9.	Liszkey Krisztina	Kibővített Terület- és Településrendezési Tagozatvezetőségi ülés – Újragondolás
Július 13.	Rácz Jolán	EFAP-ülés
Július 14.	Noll Tamás	Közlöny Szerkesztőbizottság ülése
Július 15.	Ertsey Attila	Szakmapolitikai Munkabizottság ülése
Július 21.	Noll Tamás	Kiselnökségi ülés
Július 22.	Szalay Tihamér	Etikai-fegyelmi Bizottság ülése
Július 28.	Noll Tamás	Kínai Építész delegáció látogatása
Július 30.	Noll Tamás	Elnökségi ülés
Július 30.	Csontos Csaba	Szakmagyakorlási Munkabizottság ülése

Újdonságok a MÉK honlapján

A kamarai tagok szakmagyakorlásához szükséges új anyagok kerültek fel a MÉK honlapjára:

- a Gazdasági Versenyhivatallal egyeztetett 2010. évi Díjszámítási szabályzat,
- a MÉK Szakmagyakorlási Munkabizottsága, elsősorban Fáy Piros bizottsági tag munkájának köszönhetően elkészített Szabványügyi ismeretek című anyag,
- a MÉK Műemlékvédelmi, Restaurátori Tagozata által összeállított, és az NFGM támogatásában elkészült Örökségvédelmi fogalomtár.

A Magyar Építész Kamara honlapján megjelent a Szabványügyi ismeretek című szakmai segédlet

„Most már egész föld a széles haza,
Közcél felé társ már most minden ember,
S a csendes folyó szép rend fölött
Tisztelve áll örül a tudomány.”

Madách Imre: Az ember tragédiája, 12. szín

ÖSSZEFOGLALÓ, TARTALOMJEGYZÉK:

I. JOGSZABÁLYOK ÉS SZABVÁNYÜGY:

NEMZETKÖZI JOGALKOTÁS ÉS A NEMZETI ÖSSZHANGJA A MŰSZAKI TERVEZÉS SORÁN

- műszaki direktívák

SZABVÁNYÜGYI SZERVEZETEK, SZABVÁNYOSÍTÁS, MEGFELELŐSÉG

- 1995. évi XXVIII. törvény a nemzeti szabványosításról
- 3/2003. (I. 25.) BM–GKM–KvVM együttes rendelet az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalombahozatalának és felhasználásának részletes szabályairól – az új megközelítésű irányelvet bevezető jogszabály
- TERVEZŐ FELELŐSÉGE, ÉPÍTÉSI SZAKMAI KÖVETELMÉNYEK, TERVEZŐI NYILATKOZAT
- 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (ÉTV)
- 193/2009. (IX. 15.) Korm.rendelet az építésügyi ható-

sági eljárásokról és az építésügyi hatósági ellenőrzésről

- 191/2009. (IX. 15.) Korm.rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről

KÖZBESZERZÉSEK, KÖZÖSSÉGI ÉRDEKEK, TÁMOGATÁSOK VÉDELME A MINIMÁLIS MINŐSÉG BIZTOSÍTÁSÁVAL

- 2003. évi CXXIX. törvény a közbeszerzésekről (KBT)
- 162/2004. (V. 21.) Korm.rendelet az építési beruházások közbeszerzésekkel kapcsolatos részletes szabályairól

II. A MÉK SZAKMAGYAKORLÁSI MUNKABIZOTTSÁG SZABVÁNYÜGGYEL KAPCSOLATOS ELEMZÉSE

ICS csoportok szerinti építésüggyel kapcsolatos szabványok kigyűjtése,

Magyar Szabványok,

A MÉK érdekkörébe tartozó szabványok jellege (szakmai működésünkkel összhangban)

III. MELLÉKLETEK:

1. melléklet: MÉK szabványgyűjtemény táblázatai
2. melléklet: Kapu László és Hermann János (Szabvány és Minőség Kft.) KÖVETELMÉNYEK MEGHATÁROZÁSA, FAJTÁI

Fáy Piros,
okl. építészmérnök

Néhány oroszországi tűzeset tapasztalatai fontosak lehetnek a hazai tervezésben, tűzvédelemben dolgozók számára is. Az építőanyag piacon megjelenő egyre több éghető anyagnak ill. szerkezetnek nagyobb óvatosságra kellene sarkalnia az építész ill. tűzvédelmi szakmát és a beruházói oldalt. A valóság egészen más! Ezt mutatják a tűzesetek.

A kockázatok és mellékhatások tekintetében kérdezze meg tűzvédelmi szakértőjét! – I. rész

Kockázatok és mellékhatások

Az anyagok, szerkezetek tulajdonságainak értékelése helyett hajlamosak vagyunk az eladásban érdekelt egyoldalú – előnyöket kidomborító, hátrányokat, korlátozásokat elhallgató – marketingnek bedőlni, a minősítések és az előírások által nyújtott „biztos” háttér tudatában kételkedés nélkül elfogadni, betervezni, jóváhagyni azokat. Sokszor nem is tájékozódunk más termékekről.

A kockázatok ismerete nélkül viszont hamis biztonságérzet keletkezik ezekkel az anyagokkal szemben, s különösebb mérlegelés nélkül, ár alapján, döntenek anyag kiváltásokról, olcsóbb szerkezeti megoldásokról, vagy alkalmaznak biztonságosnak vélt éghető anyagokat.

Az orvos (életvédelem) a döntésekről, azok kockázatairól és mellékhatásairól az érintettet minden esetben tájékoztatni köteles. Mi történik a tűzvédelemben, építészetben? Bár ez is életvédelem sokszor még tűzoltóktól is hallom: amire van minősítés és a jogszabály megengedi az kellő biztonsággal alkalmazható, beépíthető, kiváltható. Sajnos ez egyáltalán nincs így. A tűzoltóknak kellene tudnia a legjobban, hogy egy valószínű tűz során az épületben tartózkodóknak és kollégáiknak mivel kellene majd szembenézniük. Felelősséggel tartozunk az épületet használók és a mentést végzők életéért, ezért minden esetben a legnagyobb körültekintéssel kell eljárunk és a kockázatokról, mellékhatásokról minden érintettet tájékoztatni kellene. A bizonytalansági té-

nyezők tárháza olyan széles, hogy sokszor rácsodálkozom, mennyire nincs ez beépítve a szabályozásainkba.

156 halott Permben

A tűz egy többszintes lakóépület aljában lévő Lame Horse nevű szórakozóhelyen történt 2009. december 5.-én, ahol közel 300-an voltak. A buliban használt kültéri pirotechnikai eszköz szikrája meggyújtot-

ta a fűzfavesszőkből készült álmennyezetet s a mögötte lévő léghangszigetelési céllal elhelyezett polisztirolhab szigetelést. A tűz nagyon gyorsan átláthatatlan füst és égve csepegő részecskék mellett terjedt. A menekülés feltételei is rosszak voltak. A helyszínen 94-en haltak meg a többiek a kórházban vesztették az életüket, s több mint 100 további sérült szorult kórházi kezelésre.

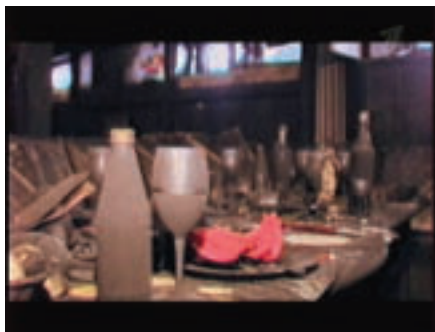
A legtöbb áldozat a tűz során keletkezett füst és szénmonoxid mérgezésben vesztette életét, de nagyon sokakat a menekülők is agyontapostak. Medvegyev elnök a tűzvédelmi előírások teljes felülvizsgálatát rendelte el, a szórakozó helyek kiemelt ellenőrzése mellett, valamint természetesen vizsgálatot indítottak a tűz okainak

ROCKWOOL®
A TŰZHAJTALAN KÖZSTŐVÁRPOD SZÜRTESÉSE

felderítése érdekében is. Mint kiderült a kivitelezés ellenőrzés során nem csak a tulajdonos, de a hatóság sem járt el a tőle elvárható módon, számos helyen szemet hunytak a változtatások felett. A tulajdonos nagymértékben eltért az engedélyektől, a burkolatok, a menekülési útvonalak, a helyiség befogadó képessége (50 fő volt engedélyezve) tekintetében. (további információk: http://en.wikipedia.org/wiki/Lame_Horse_fire).

Gondoljuk végig: nálunk minden rendben van? Nem égett még mennyezeten lévő szigetelés szórakozóhelyen? A tulajdonosok tisztában vannak az éghető burkolatok, anyagok hordozta veszélyekkel? Vagy nem azt hallják, hogy milyen biztonságosak az égéskésleltetővel ellátott habszigetelő anyagok? Van, aki figyelmeztesse őket, az átadást követő átalakítások veszélyeire? Miért nem kell ezeket a veszélyeket a termék címkéken feltüntetni?

16 halott Astanában (Kazasztán)

Egy 8000 m²-es EPS raktárcsarnokban keletkezett tűz 2009. november 10.-én. A tűz nagyon gyorsan terjedt, s az épületben tartózkodók,

már nem tudtak ki-menekülni a legtöbben a mérgező füst hatására veszí-

tették életüket. 25 tűzoltó autóval órákon keresztül oltották a tüzet. A képeken jól látszik az oldalfalakban elhelyezett habszigetelés. (videó: <http://www.itnsources.com/jp/shotlist/RTV/2009/11/10/RTV2153409/?v=0&a=1>) Itt szeretnék utalni Borsos Tibor igazságügyi tűzvédelmi szakértő Védelem újságba írt cikkére, (www.vedelem.hu) (PUR hab = totálkár?) amely nagyon jól bemutatja az éghető manggal készülő szendvicspanelek problémakörét.

KAMAZ Factory

Oroszország egyik legnagyobb épülettüze a Kamaz gyárban keletkezett – 1993. április 14.-én – egy a gyárban lévő motor-

ban, ami gyorsan átterjedt az épület tetőszerkezetére. Az acélszerkezetű tető 5 cm

polisztirol hab hőszigeteléssel és bitumenes vízszigeteléssel készült. A gyár méretei óriásiak voltak 1152 méter hosszú, 363 méter széles és 14 méter magas. A tűzben a teljes tetőszerkezet 100%-ban, a fém oszlopok, tartószerkezetek 60%-ban, a technológia 80%-ban károsodott. Az áldozatok mellett, a kár nagysága meghaladta az 560 millió dollárt, a termelés kiesésről és az elvesztett munkahelyekről nem is beszélve. Az épület rendelkezett tűzcseppekkel és sprinkler rendszerrel valamit 67 tűzoltóval. Az üzemben 19 000 fő dolgozott és naponta 600 motort gyártottak. Egy ilyen létesítmény kizárólag jogszabály szerint, minősítésekkel rendelkező anyagokból valósulhat meg, mégis teljes tönkrement egy viszonylagosan kis tüztől. Normális dolog ez? Hol van a hiba?

A jogszabályban, minősítésben, alkalmazott anyagokban? Alapvető gond a tűzzel, mint nem tervezhető elemmel van, mely számos nagy súllyal bíró bizonytalansági elemet foglal magába, amelyet tovább növelnek az alkalmazott anyagok bizonytalansági tényezői összefüggésben azok éghetőségével és kivitelezési hibáival. Közben lassan csendesen a tűzvédelem elvérzik a kompromisszumok mezején, mert hát, minden anyagnak helye van a piacon, és az általános szabályok és vizsgálatok nem képesek relevánsan kimutatni az egyes

szerkezetek, anyagok közötti kockázati különbségeket.

TUDJA A TŰZ IS?

Szentül hiszünk a minősítésekben és a szabályozások nyújtotta „biztonságban” csak a tűz nem tudja, hogy

- annak megfelelően kellene leégni,
- ott keletkezni, ahol terveztük,
- úgy lefolyt, ahogy a vizsgálatok során elképzeltük,
- az épületben tartózkodók arra és olyan sebességben meneküljenek ahogy azt kiszámoltuk. Stb.

Megítélésem szerint tűz kockázati szempontból kicsit sarkosan fogalmazva, éghető és a nem éghető anyag van. Ezeket cserélni még gondolati síkon sem szabadna.

Ha az emberek halálának nagy részét a mérgező füst okozza, miért nem vizsgáljuk, mennyi időn belül léphet fel olyan káros anyag koncentráció, amely már akadályozza a menekítést, miért van az, hogy kizárólag tűzállósági paraméterek alapján tervezünk, és miért van olyan kevés funkciótól függő követelményünk. Például a közösségi, oktatási, bölcsőde, óvoda, egészségügyi funkció kiemelt figyelmet érdemelne a kockázatok tekintetében, nem húzhatunk rájuk általános szabályokat.

Ha igaz az, hogy a tűzvédelem = életvédelem, akkor a rohamosan fejlődő építőanyag piac tűzvédelmi kihívásaira meg kell találnunk a megfelelő válaszokat, gondolkodásbeli változásokat. A mi felelősségünk, hogy a kockázatok (pl. tűz) és mellékhatások (pl. mérgező füst) mindenki számára egyértelműek legyenek, mert felelősségteljes döntést, csak akkor tud bármelyik beruházó hozni, ha minden lényeges információ birtokában van. S a tűzvédelemnek, életvédelemnek súlyosabb érvnek kell lennie az árnál! Ha nem, később súlyos árat fizetünk érte és nem csak Oroszországban!

Lestyán Mária,

alkalmazástechnikai és fejlesztési manager
Rockwool Hungary Kft. www.rockwool.hu

Törvény

Kormányrendelet

Miniszteri rendelet, illetve egyéb jogszabály
Biztatás

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 186/2010. (VI. 2.) Kormányrendelet

Borsod-Abaúj-Zemplén megye területére a Sajó, a Hernád és a Bódva völgyében

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 187/2010. (VI. 2.) Kormányrendelet

Nógrád megye Hasznos és Pásztó települései területén

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 188/2010. (VI. 3.) Kormányrendelet

Győr-Moson-Sopron megyében Bőny, Mezőőrs és Rétalap települések, Jász-Nagykun-Szolnok megyében Jászdózsa, Jánoshida, Jászsalsószentgyörgy, Alattyán, Jásztelek, Jászkóhalma és Jászberény települések területén.

A Nemzeti Összetartozás melletti Tanúságtételről szóló 2010. évi XLV. törvény

Az 1920. június 4-én aláírt szerződés emléknepje. „A Magyar Köztársaság Országgyűlése kinyilvánítja, hogy a több állam fennhatósága alá vetett magyarság minden tagja és közössége része az egységes magyar nemzetnek, melynek államhatárok feletti összetartozása valóság, s egyúttal a magyarok személyes és közösségi önazonosságának meghatározó eleme.”

A közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtése érdekében a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVI. törvény

„A települési önkormányzat feladata a helyi közszolgáltatások körében különösen: ...a helyi közutak és közterületek fenntartása, a helyi közutakon, a helyi önkormányzat tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon, valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosítása, helyi tömegközlekedés, a köztisztaság és településtisztaság biztosítása...” És ennek sajátos esetei, amelyeket törvényben kell rendezni.

A közterületi parkolás jogi feltételeinek megteremtése érdekében a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény, valamint a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény módosításáról szóló 2010. évi XLVII. törvény

„A törvény hatálya kiterjed a Magyar Köztársaság területén a közúti közlekedésben résztvevőkre, a közúti járművekre (a továbbiakban: jármű), – a 48. § (4) bekezdésében foglalt eltéréssel – az utakra, az utak környezetére és a közúti közlekedést szolgáló létesítményekre, valamint a

helyi önkormányzat tulajdonában álló utakon, tereken, parkokban, egyéb közterületeken kialakított várakozási területen járművekkel történő várakozás rendjére.” A parkolás rendjének kitalálása és fenntartása a terület fenntartójának felelőssége.

Mindkettőről tudjanak a településrendezők és közlekedéstervező kollégák.

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 189/2010. (VI. 4.) Kormányrendelet

Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Fejér, Heves, Jász-Nagykun-Szolnok, Pest és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék területére.

Helyettes államtitkárok kinevezéséről szóló 41/2010. (VI. 7.) ME határozat

Dr. Szaló Pétert a BM-be kinevezték az épített környezet szakmai gazdájává.

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 188/2010. (VI. 3.) Kormányrendelettel kihirdetett vészhelyzet feloldásáról szóló 190/2010. (VI. 8.) Kormányrendelet

Győr-Moson-Sopron megyében Bőny, Mezőőrs és Rétalap települések területén.

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 187/2010. (VI. 3.) Kormányrendelettel kihirdetett vészhelyzet feloldásáról szóló 191/2010. (VI. 9.) Kormányrendelet

Nógrád megye Hasznos és Pásztó települései területén

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 189/2010. (VI. 4.) Kormányrendelettel kihirdetett vészhelyzet feloldásáról szóló 195/2010. (VI. 11.) Kormányrendelet

Békés, Csongrád, Fejér, Heves, Pest és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék területére.

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 186/2010. (VI. 2.) Kormányrendelettel kihirdetett vészhelyzet feloldásáról szóló 196/2010. (VI. 17.) Kormányrendelet

Borsod-Abaúj-Zemplén megye területén

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 188/2010. (VI. 3.) Kormányrendelettel kihirdetett vészhelyzet feloldásáról szóló 197/2010. (VI. 17.) Kormányrendelet

Jászdózsa, Jánoshida, Jászsalsószentgyörgy, Alattyán, Jásztelek, Jászkóhalma és Jászberény települések területén.

Vészhelyzet kihirdetéséről és az ennek során teendő intézkedésekről szóló 189/2010. (VI. 4.) Kormányrendelettel kihirdetett vészhelyzet feloldásáról szóló 198/2010. (VI. 17.) Kormányrendelet

Bács-Kiskun, Csongrád és Jász-Nagykun-Szolnok megyében.

A Kormánytisztviselők jogállásáról szóló 2010. évi LVIII. törvény

Az állami hivatalokban dolgozó kollégáink figyelmébe ajánlom. (Az indoklás nélküli elküldést sajnálom, néha jó, ha megmondja valaki, hogy mit tettünk rosszul.)

Az egyes elektronikus eljárások módosulásáról szóló 2010. évi LIX. törvény

A határidők módosultak, s ez tán minket is érint.

Egyes fejlesztéspolitikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 206/2010. (VI. 29.) Kormányrendelet 181/2010. (V. 13.) Kormányrendelet

Aki érintett lehet, mert pl. nem lép hatályba az egyes fejlesztéspolitikai tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 181/2010. (V. 13.) Kormányrendelet

A Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvény 4. §-ának (2) bekezdéséből eredő egyes feladatok végrehajtásáról szóló 1136/2010. (VI. 29.) Kormányhatározat

Aki érdeklődik a földi dolgok iránt, láthatja, hogy pl. a BM nem örököse az NFGM terület- településfejlesztés -rendezés és építészeti részének, pedig...

Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Kormányrendelet

A közigazgatási és igazságügyi (nem „jogügyi”) miniszter:
Felel a kormányzati minőségpolitikáért, valamint a közigazgatás fejlesztése keretében a központi közigazgatás fejlesztéséért. Feladata teljesítése során előkészíti és végrehajtja a kormányzati minőségpolitikát, ennek részeként kidolgozza a közigazgatás minőségpolitikai elveit, valamint a minőségbiztosítási eljárások alkalmazásának szakmai és módszertani szabályait. Felel az igazságügyi szakpolitikáért, helyi önkormányzatok törvényességi ellenőrzéséért, közigazgatás-szervezésért, közigazgatás fejlesztéséért való felelőssége részeként a területi közigazgatás fejlesztéséért, köziratok kezelésének szakmai irányításáért,

A belügyminiszter:

Felel a területrendezésért, településfejlesztésért és településrendezésért, településüzemeltetésért, építészeti ügyért.

A területrendezésért való felelősségből következően előkészíti: A területrendezésről, az ezzel kapcsolatos információs rendszerről, adatszolgáltatás rendjéről, az Országos Területrendezési Tervről, a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervéről, valamint a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről, és a területrendezést szolgáló forrásokról szóló jogszabályokat.

A településfejlesztésért és településrendezésért való felelősségből következően előkészíti: A településfejlesztésről és a településrendezésről és az azokkal kapcsolatos

információs rendszerről, az adatszolgáltatás rendjéről, a településfejlesztési koncepciókról, programokról és a településrendezési tervekéről, a településfejlesztést szolgáló forrásokról, a településtervezésről, az építmények elhelyezésére vonatkozó szakmai követelményekről, a hátrányos helyzetű településekről, az egységes elektronikus közműnyilvántartásról szóló jogszabályokat.

A településüzemeltetésért való felelősségből következően előkészíti: A temetkezési közszolgáltatásról szóló és a kéményseprő közszolgáltatás ellátásáról szóló jogszabályokat

Az építészeti ügyért való felelősségből következően előkészíti: Az épített környezet alakításáról és védelméről, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről, a tervező és szakértő mérnökök, valamint építész szakmai kamaráiról, az építészeti célú előirányzat felhasználásáról, az építési-műszaki tervezői, az építészeti műszaki szakértői, az építészeti igazgatási szakértői, az építési-műszaki ellenőri, a felelős műszaki vezetői, a beruházás lebonyolítói, az energetikai tanúsítói, a vállalkozó kivitelezői névjegyzékbe való felvételre irányuló eljárásokról, valamint a szakmai továbbképzés szabályairól, az építésfelügyeleti hatósági tevékenységről – a műemlékek, műemléki jelentőségű területek és a műemléki környezet kivételével – az építészeti örökség megóvásáról, a főépítési tevékenységről, az építészeti nyilvántartásokról, a nemzetgazdasági miniszter egyetértésével az energetikai követelményekről és az energetikai tanúsításról, az építészeti dokumentációs központról, a nemzetgazdasági miniszter egyetértésével az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló jogszabályokat, továbbá a tárgykörben törvény vagy kormányrendelet felhatalmazása alapján miniszteri rendeletet ad ki.

A nemzeti erőforrás miniszter

Az oktatásért, ennek keretében a közoktatásért, a felsőoktatásért, az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszáért, a kultúráért. A kulturális örökségvédelemről szóló jogszabályokat, továbbá a tárgykörökben felhatalmazás alapján miniszteri rendeleket ad ki.

A nemzetgazdasági miniszter

Energiastratégiáért és klímapolitikáért, az energiahatékonyságért és energiatakarékosságért, a fenntartható fejlődés feltételeinek megteremtéséért, a fenntartható energiagazdálkodásért, az építésgazdaságért, valamint a lakásgazdálkodásért és lakáspolitikáért, a gazdasági stratégiaalkotás részeként a területfejlesztés stratégiai tervezéséért, kutatás-fejlesztésért és technológiai innovációért.

A nemzeti fejlesztési miniszter

Felelős a fejlesztéspolitikáért és a fejlesztési célú előirányzatok kezeléséért, szabályozásáért és ellenőrzéséért, a területfejlesztésért.

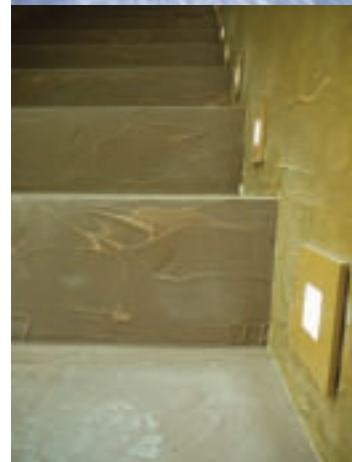
A vidékfejlesztési miniszter

Felelős az agrárpolitikáért, az agrár-vidékfejlesztésért, az ingatlan-nyilvántartásért és a térképészetért.

Körmendy János

Megrendelője egyedi, különleges, ugyanakkor környezetbarát padlóbevonatot szeretne?

Valósítsa meg álmai padlóját
a Mapei oldószermentes dekorbevonataival!

Ha végre építkezünk, vagy esetleg felújítunk, akkor méltán érezhetjük úgy, hogy szeretnénk egy tényleg hosszú távú bevonatot, amely nem pattan fel, ha leejtünk valamit, nem karcosodik, ha a gyerekek kiskocsikkal játszanak rajta, és évek múlva is gyönyörű.

Ne gondolja azt, hogy ezek nagy kérések a bevonatunk felé.

Álmodjon meg egy struktúrát, egy színt, egy hatást és valósítsa meg fugamentesen a **Mapei DECOR SYSTEM 70** anyagával.

A felületet egy vagy több színnel lehet kialakítani, mely lehet egészen sima vagy durván strukturált. A **DECOR SYSTEM 70**-nel készített padlóburkolatok nem homogén, hanem anyagszerű hatást keltenek és esztétikusak is.

Az így kialakított felület matt megjelenésű és kopásállósága nagy forgalmú közösségi terekben, kiállítótermekben, bevásárlóközpontokban is megállja a helyét. Lakásunkban nemcsak a nappalit, hanem a fürdőszobánkat is egyedivé varázsolhatjuk nemcsak az aljzaton, hanem az oldalfalon is. Állandó gyalogosforgalom és felmosás mellett is bátran alkalmazható. Igaz, hogy lakásunkban nem igazán fordul elő, de ellenáll a legtöbb vegyszernek, mint például a lúgos oldatoknak, olajnak és üzemanyagnak, hígított ásványi savaknak, mint például: sósavnak, salét-romsavnak, foszforsavnak és kénsavnak, mindezt úgy, hogy sem a szín, sem az esztétikai hatás nem sérül.

A kialakított felületünket fényessé tehetjük a **MAPEFLOOR FINISH 50** magas fényű, kopásálló poliuretán lakkal. Fényét, csillogását növelhetjük a több színben kapható **MAPEGLITTER** csillámmal, mely egyszerűen a lakkba keverve hordható fel a felületre.

Az elkészült felületet vastagabb, fényes **MAPEFLOOR I 300 SL TRP** lakkal is lezárhatjuk, mely lehetővé teszi, hogy az elkészült felület és a lakk közé extrém dekorációs anyagokat tegyünk, mint pl.: gyöngyök, üvegek, falevelek, kagylók, szárított virágok stb.

Ha ilyen bevonatot szeretne, akkor a tervezésnél figyelembe kell venni, hogy a végleges felület mindössze 3 mm. A betonnak minden esetben min. C20-as minőségben kell készülnie (a tapadó-húzó szilárdsága eléri az 1,5 N/mm-t).

Önnek csak erre kell figyelnie, és amit megálmodott 3 nap alatt elkészül, a negyedik napon már használhatja is.

Ha azt szeretné, hogy a padló a szépségét, fényét sokáig megőrizze, akkor ápolja a felületet a **MAPELUX LUCIDA** (fényes), illetve **MAPELUX OPACA** (matt) viaszokkal ápolja a felületet. Napi tisztításhoz a **MAPEFLOOR CLEANER ED** termékünket ajánljuk figyelmébe.

Hogyan segítünk elképzelései megvalósításában?

Egy rendkívüli ajánlattal:

Ha szeretné a kockázati tényezőt kizárni és megbizonyosodni, arról, hogy a végeredmény valóban olyan lesz, mint amelyet megálmodott, akkor éljen a Mapei által biztosított egyedülálló lehetőséggel: a Mapei mintafelületet készít Önnek, megkönnyítve a választását.

Ha szeret jó döntéseket hozni és nem kockáztatni, akkor csupán annyit kell tennie, hogy elküldi sms-ben a 06-30-8235-805-ös telefonszámra az „**Érdekel a mintafelület**” szöveget és 48 órán belül visszahívjuk és egyeztetjük Önnel a részleteket.

Ha szeretne még többet megtudni arról, hogyan készíthet egyedi és különleges, ugyanakkor környezetbarát és strapabíró padlóbevonatot, akkor forduljon bizalommal ipari padló termékreferensünkhöz: barna.monika@mapei.hu e-mail címen vagy a 06-30/5115-029-es telefonszámon.

Ne spóroljon a centiken,

1/4-ét vigye ingyen!

Az akció az augusztus 1. – november 30. között beérkező **tecta-PUR®** rendelésekre vonatkozik.
Részletek:

www.bachl.hu

Bachl **tecta-PUR®** – Kulcs a takarékos házhoz.

Bachl Kft.
5091 Töszeg, Parkoló tér 21.
Tel: (36) 586-500 • Fax: (36) 586-498
Email: bachl@bachl.hu • Web: www.bachl.hu

www.bachl.hu

Hőszigetelés profiknak!

CEP[®] Clean Energy & Passive House EXPO

Nemzetközi Kiállítás és Konferencia az energiahatékony és intelligens épületekről

2010. október 27–28.

A CEP[®] fő témakörei:

- energiahatékony építés és felújítás
- passzív ház és passzív házak komponensei
- intelligens épületek és épületautomatizáció

A rendezvény a Zöld Építészeti Napok része.

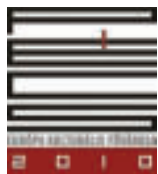
A MÉK akkreditált tagjai a kiállítás megtekintéséért
1 pontot, a Passzív ház konferencián való részvételért
2 pontot kapnak! Törzsszám: 210/196

www.cep-expo.hu

Legyen a kiállítónk!
Érdeklődjön irodánkban
Tel.: 225-2143

Dél-Dunántúli Építész Kamara

12 ÉV – Dél-Dunántúli építésze a 21. század elején, kiállítás

Megnyitó: 2010. szeptember 18. 16.00 óra

A kiállítás megtekinthető: 2010. 09. 18–10. 24.

Helyszín: a Csontváry Múzeum földszintje, Pécs

A kiállítás egy átmeneti, nehezen körvonalazható időszak építészetét szeretné tettei élni és dokumentálni. Baranya, Tolna és Somogy megyék építészeti teljesítményét több mint 200 alkotás mutatja be.

A kiállítás kurátorai Balázs Mihály, Gerle János és Somogyi Krisztina, akik az áttekintő anyagból 30 épületet a közép-pontba helyeznek.

ESEMÉNYEK

- Dr. Páva Zsolt, Pécs polgármestere köszönti a meglelteteket
- Noll Tamás, a Magyar Építész Kamara elnök megnyitja a kiállítást
- A kiállítás ideje alatt a 2x25 perces **Mozgó_modern_/Movi(e)ng modern (mo_mo_)** című építészeti dokumentumfilmek folyamatosan megtekinthetők a kiállítás helyszínén.

2010. 10. 15 (péntek) – 17.00 óra

Kerekasztal-beszélgetés a **Mozgó_modern_/Movi(e)ng modern (mo_mo_)** című építészeti dokumentumfilmben szereplő építészekkel.

A **Mozgó_modern_/Movi(e)ng modern (mo_mo_)** két építészeti dokumentumfilm, amelyek a klasszikus modern és a kortárs pécsi építészet kapcsolatát kutatják. A filmek témája kapcsolódik a nagyszabású pécsi Bauhaus-kiállítás-hoz, és kapcsolódik a 12 ÉV kiállítás tematikájához is.

A 12 ÉV című kiállítás az Építészet és Kontextus program keretében jött létre.

Lebonyolító: Dél-Dunántúli Építész Kamara

<http://www.ek2010.hu>

A kulturális város után – a kultúra új szerepei a városfejlesztésben nemzetközi konferencia

2010. szeptember 24–25.

Pécs – Európa Kulturális Fővárosa 2010

A kultúra az elmúlt két évtized egyik legfontosabb városformáló erejének bizonyult. Nagyszabású rendezvények, új kulturális intézmények, az ezeket befogadó jelentős múzeumépületek, kiállítóterek és koncerttermek, vala-

mint a körük szerveződő új negyedek határozzák meg a városok új arcát. A kultúra térnyerésének egyik kulcsszereplője az építészet, illetve az építészek: a turistákat, leányvállalatokat és befektetéseket vonzani kívánó városok legfőbb motorjai az új közterek, épületek és épület-együttesek. Az építészet azonban csak akkor képes valós változásokat létrehozni, ha a köztereket, épületeket és épület-együtteseket egy városi rendszer részeként, a kulturális, társadalmi, gazdasági, információs és infrastrukturális kontextushoz való kapcsolódásukban kezeli. Az építészek világszerte felismerték ezt a kihívást: az építészet egyre kevésbé korlátozódik a szűk értelemben elgondolt épített környezet alakítására; emellett a természeti, gazdasági és információs forrásokhoz való hozzáférés, a tájékozódás, az oktatás, valamint az ökológiai és társadalmi felelősségek tudatosításának eszközévé is válik.

A szeptember végén Pécsen megrendezésre kerülő konferencia a kulturális városfejlesztés aktuális kérdéseit járja körül, az építészetet és társtudományait helyezve fókusz középpontjába. A konferencia előadói – világszerte elismert építészek, várostervezők, kulturális szakemberek és várospolitikusok – az elmúlt években a gazdasági válság által teremtett új helyzet tükrében vizsgálják a kultúra mint városformáló erő lehetőségeit, korlátait és kihívásait. A konferencia lehetőséget nyújt a hazai építészek, urbanisták és városfejlesztéssel foglalkozó szakemberek számára, hogy átlássák a kulturális városfejlesztés nagy nemzetközi tendenciáit és megismerjék annak eszköztárát.

Melyek lesznek a kulturális városfejlesztés fő kérdései a 2010-es évek elején? Mi lehet a kultúra hordozó közege és hogyan fordítható ez építészeti, policy és menedzsment modellekbe? Mi a kulturális városfejlesztés szerepe a perifériákon és a kisvárosokban?

A 2000-es évek végén kibontakozott gazdasági válság, kapcsolódva az elmúlt évtizedekben körvonalazódó ökológiai válsághoz, új helyzet elé állította az építészeket és a városfejlesztésről gondolkodókat. A recesszió számos ponton forgatta fel a posztindusztriális városfejlődés meghatá-

rozó elképzeléseit, amelyek az ingatlanpiacra alapuló gazdasági növekedést a kulturális iparágakon és ikonikus építészeti beruházásokon keresztül javasolták visszaforgatni a városfejlesztésbe. E megváltozott feltételek a pécsi Európa Kulturális Főváros-évad lehetséges hatásait és hosszú távú örökségét is új perspektívába helyezték.

Az ingatlanpiac átalakulásával párhuzamosan a technológiai vívmányok is új fejlődési irányokat nyitottak meg az építészet és a várostervezés számára. A kulturális városfejlesztés kulcskérdése egyre inkább az, hogy a városok miként tervezik meg és hogyan teszik elérhetővé fizikai és digitális infrastruktúráikat, és az, hogy ebben a folyamatban milyen szabályozói szerepek jutnak a közösségeknek és az egyéneknek. A közterek és közösségi szerveződések technológizálódása rendkívüli mértékben visszahat az építészetre, a kulturális menedzsmentre, a városi intézményekre és a fejlesztéspolitikákra is.

A konferencia élvonalbeli nemzetközi szakmai és akadémiai résztvevőkkel vizsgálja Közép- és Délkelet-Európa megváltozott gazdasági, politikai, társadalmi klímájában a kulturális városfejlesztés lehetőségeit, korlátait, megmaradt és új relevanciáit. A szekciók témái között szerepelnek az utazó koncepciók és lokalizációjuk, a kreatív város a válság után, az infrastruktúrák és a technológia kulturális vonatkozásai és az innováció szerepe a perifériákon. A program célja, hogy lehetséges fejlődési irányokat azonosítson Pécs, valamint a régió városai számára és a legújabb példákat, módszertani kérdéseket felvonultatva vázolja fel tervezők és döntéshozók szakterületeken átnyúló együttműködési lehetőségeit.

Témaadó előadók:

Franco Bianchini (University of Leeds) és Juan Herreros (Madrid).

További előadók, többek között: Matej Bejenaru (Periferic Biennial, Iasi), Bodó Balázs (BME-MOKK), Bryan Boyer (Sitra, Helsinki), Fabien Girardin (University of Catalunya), Bas van Heur (University of Maastricht), Sabine Knierbein (TU Wien), Bert van Meggelen (Maatwerk, Rotterdam), Fabrice Raffin (Párizs), Dominique Rouillard (Université Paris-Malaquais), Richard Russell (Arts Council England), Nada Svob-Dokic (University of Zagreb), Kai Vöckler (Archis).

A konferencia az Építészet és Kontextus program részeként valósul meg, a Dél-Dunántúli Építész Kamara és a PTE Pollack Mihály Műszaki Kar együttműködésében.

Helyszín: Pécs, PTE Pollack Mihály Műszaki Kar

Időpont: 2010. 09. 24–25.

Honlap: <http://www.ek2010.hu/index.php?id=789>

A program tematikai felelősei:

Szemerey Samu (samu.szemerey@gmail.com, +36 20 347 2046)

Polyák Levente (levente.polyak@kek.org.hu, +33 6 16506975)

Regisztráció: <http://ek2010.hu/index.php?id=7890>

EL „PÉCS” ÉPÍTÉSZEK „MA

Pécsről elszármazott építészek kiállítása

2010. augusztus 27.–szeptember 19.

HELYSZÍN: PÉCS, NÁDOR GALÉRIA, SZÉCHENYI TÉR
(VOLT NÁDOR SZÁLLÓ)

EL I AWAY – MENNI VAGY MARADNI?

A kulturális projekt egy olyan kérdést állít a középpontba, amely a közösség, a város jövője szempontjából meghatározó lehet: menni vagy maradni? Mit tegyen a tehetség – érvényesülése érdekében elmenjen, ha kell, vagy maradjon, hogy a tehetség hasznosuljon a közösség számára? A projekt rendezvényekből és a fórumnak, véleményeknek teret adó honlapból (www.elprojekt.hu) épül fel.

A programok keretét adó háromhetes építészeti kiállítás a Pécsről elszármazott jeles építészeket és munkáikat mutatja be. A kiállítás egyfajta számbavétel, a találkozás lehetősége, emellett a közösség számára részben szembenézés a helyzettel: a várost meglehetősen sok tehetség hagyja el. A kérdés, hogy kik ők, ismeri-e őket a közösség, amelyből elszármaztak, s nem utolsósorban, mi lesz a várossal, amelyet a tehetségek nagyszámában hagynak el? A projekt ötletgazdája és kurátora Patartics Zorán pécsi építész, aki a város győztes EKF (Európa Kulturális Fővárosa) pályázatát készítő civil csapat egyik tagja volt, mely csapat a sajtóból is ismert események folytán a cím elnyerését követően már nem lehetett befolyással az EKFprogram alakulására. A kiállítás anyagát a kurátor mellett Somogyi Krisztina, Keller Ferenc és Szabó Levente válogatták.

Az EL I AWAY projekt a kötődés, az identitás és más kérdések központba állításával olyan érzelmi kapcsolatból épít tematikát, amely a közösségben kíváncsiságot ébreszt az építészek, és rajtuk keresztül az építészet iránt – ezek a kérdések ugyanis mindenki számára átélhetőek. Míg a szakmai közelítés ma elkerülhetetlenül az érdeklődők szűkítését eredményezi, az érzelmi közelítés az érdeklődést megnyithatja. A projekt ezzel élve nem csupán az építészet iránti érdeklődést kívánja építeni, hanem kapcsolatot teremt az ez időben megrendezendő BAUHAUS kiállítással is. A BAUHAUS az építészetnél is

szűkítőbb téma, de az érzelmi kapcsolat ugyanaz: kevesen tudják, hogy Breuer Marcell, Forbát Alfréd és Molnár Farkas Pécsről indultak el. Olykor tehát az érvényesüléshez nem csak ma, de a BAUHAUS időszakában is el kellett menni...

A „menni vagy maradni” dilemma azonban nem szakmai kérdés, hanem a közösség problémája. A szakmai határokat a projekt az építészeti kiállítás idejében és terében megrendezett további programokkal bontja le. Ugyanazt a témát, de saját eszközeikkel és talán sajátos nézőpontjaikból feszegetik írók, zenészek, színészek, társadalomkutatók. Az építészet ezáltal is részévé válik annak a kulturális diskurzusnak, amely nélkül értelmét veszítené, s ez ma mintha erősebben fenyegetné, mint az elmúlt évtizedekben.

A kiállítókról, a programokról és további összefüggésekről a www.elprojekt.hu honlapon található bővebb információk.

A DISKURZUS legfontosabb felülete a honlap, amelyen felkért szerzők írásai, interjúk olvashatók, illetve hallgathatók, de emellett az ötletgazda vár minden hozzászólást, mely által a diskurzus épülhet. Az **ELMESÉLŐ**, az **EL...FÓRUM**, az **ÉS TE... MÉSZ?** és a **VITASSUK MEG!** menüpontok alatt bárki hozzászólhat.

EL fórum A MENNI VAGY MARADNI DILEMMÁRÓL

PROGRAM:

2010. 08. 27. (péntek) – 15.00 óra

ELkezdés – megnyitó (az építész kiállítás és a programsorozat megnyitója)

A kiállítást megnyitja: Takáts József
Zongorán játszik: Jandó Jenő

2010. 08. 27.–09. 19.

EL „PÉCS” ÉPÍTÉSZEK „MA – Pécsről elszármazott építészek kiállítása

2010. 08. 28. (szombat) – 15.00 óra

ELbeszélgetések – tematikus pódiumbeszélgetések építészekkel

2010. 09. 02. (csütörtök) – 19.00 óra

ELszín – Az ÁRNYÉKSZÍNHÁZ 2010 bemutatja: Sebben a tenger – Philoktétész-játékok

2010. 09. 06. (hétfő) – 17.00 óra

ELjátszva – jazz

Eljátszók: Szabó Dániel (zongora), Juhász Gábor (gitár), Bujtor Balázs (hegedű)

2010. 09. 09. (csütörtök) – 17.00 óra

ELlitera túra – irodalmi ELbeszélgetés a Jelenkorral

ELbeszélgetők:

Konrád György, Németh Gábor, Parti Nagy Lajos

2010. 09. 13. (csütörtök) – 17.00 óra

ELguest : Fekete Judit építész (Los Angeles)

Előadás és pódiumbeszélgetés

2010. 09. 16. (csütörtök) – 14.00 óra

ELpódium – társadalomkutató szimpózium a centrum és a periféria közötti értelmiségi mozgásról

Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Építész Kamara

Árvíz, majd újjáépítés

Nyárelőn többször, több hullámban jött a víz. Elmosta Borsod-Abaúj-Zemplén megye több településének sok-sok házát. Felsőzsolcán – a károsodott utakon, hidakon, vonalas létesítményeken, középületeken túl – 173 lakóház dőlt össze, és több mint 1800 káresemény történt lakóingatlanokban. Közel kétszer ekkora a teljes megyét ért kár.

Területi kamaránk tagtársai a helyi mérnöki kamara statikusaival és a Közigazgatási Hivatal építészeivel együtt június 12–14-én kárbecslő kommandókkal járták meggyénket. A kárfelmérés adatait – közel 5000 közlést – a kormány elé tártuk. A kárenyhítésre vonatkozó kormánydöntés értelmében a szükséges helyreállítási tervek ké-

szítése elindult. A Kós Károly Egyesülés építészei (akik a beregi árvíznél már megmérték magukat) és vándorai – egyetemistákkal kiegészülve – helyszíni felméréseket végeztek Felsőzsolcán. Az országos főépítész úr építészeti tervpályázatot hirdetett a katasztrófa sújtotta területekre építendő lakóházak tervezésére, Borsod-Abaúj-Zemplén megyére téve a

hangsúlyt. Száz pályamű érkezett be a 2010. július 15-i határidőre, amelyek közül a kijelölt zsűri ötvenet kiválasztott és ajánlott tervnek minősített. Felsőzsolcán az Újjáépítési Munkabizottság ebből az ötvenből választott huszonkettő tervet, amelyek igazodnak az itteni háztípushoz, s melyeknek építése ütemezhető, adaptálása és kivitelezése könnyen kezelhető. *Rudolf Mihály DLA*

Hol tart a fenntartható építészet oktatása?

EDUCATE munkaülés, London, július 7–9.

Az Educate hároméves munkaprogramja az Európai Bizottság támogatásával tavaly indult, és hét európai egyetem építészkarának együttműködésében, kamarák és gyakorló építész szakértők közreműködésével a fenntartható építészet (Sustainable Environmental Design, SED) oktatásának fejlesztését, összehangolását célozza. Magyar részről a Műegyetem Építészkará Becker Gábor vezetésével és a MÉK – Rácz Jolán és Ertsey Attila közreműködésével – vesz részt a munkában. Az első munkafázisban 35 országban (az EU-n kívül is), 370 építésziroda közreműködésével kérdőíves felmérés készült, mely feltérképezte az oktatás és szakmagyakorlás helyzetét és a környezettudatos oktatás fejlesztésére vonatkozó igényeket. A felmérés kiértékelése a januári budapesti munkaülésen kezdődött meg, és most zárult. Az érdeklődés mindenütt nagy és növekvő, ami az ilyen irányú szakokra jelentkező diákok folyamatos létszámnövekedésében is megmutatkozik. A másik tapasztalat az, hogy az építészetben és az egyetemi oktatásban is a környezettudatos tervezés vezérfonallá kezd válni, maga alá rendezve a különböző diszciplínákat.

A jelenleg futó munkafázis és a most lezajlott munkatalálkozó feladata a pedagógiai keret és a tudásbázis kifejlesztése. A találkozóhoz a londoni Architectural Association nevű magánegyetem adott otthont, Simos Yannas-szal mint házigazdával.

A „Pedagógiai keret” (Pedagogical Framework) az oktatást három terület szinergiájára kívánja építeni, a „Tudásháromszög”:

- alapelvek és követelmények
- alkalmazások és esettanulmányok
- eszközök

Egy „Tudásbázis” létrehozása segíti a fenti prioritások alkalmazását az oktatásban és az építészeti gyakorlatban.

Az „Alapelvek” területén 6 fejezetet fog át a keret:

- a fenntarthatóság és a klímaváltozás globális és lokális követelményei (üvegházhatás, tengerszint-emelkedés, időjárás-változás, erőforrásmegőrzés, széndioxid-semleges design)

Az EDUCATE munkaértekezlet helyszíne, az AA School, London

- klíma, komfort és az épületek (időjárás, benapozás, hőkomfort-hőszállítás, vizuális komfort – megvilágítás, légkomfort-szellőzés, klimatikus épülettípológia, kültér – városi mikroklima, közlekedés, növényzet)
- energiagazdálkodás (bioklimatikus design, fűtés-hűtés, passzív és aktív design elvek, megújuló energiák, helyi energiatermelés, természetes és mesterséges szellőzés, természetes és mesterséges megvilágítás, akusztika)
- életminőség (szociális és gazdasági szempontok, környezetbarát települések)
- erőforrás és hulladékgazdálkodás (ökológiai lábnyom, életciklus, beépített energiatartalom, vízhasználat, építés – építőanyagok – bontás)
- településfejlesztés (történet és elmélet, az épületek és a közlekedés energiahasználata, Low Carbon Design).

Az „Alkalmazások és esettanulmányok” területén a történelmi példák (hagyományos és népi építészet), valamint a modern és a kortárs példák és a gyakorlat tanulmányozása és kiértékelése segíti az épületek lehetőségeinek és teljesítményének a megismerését:

- módszertan (építészeti és környezeti teljesítmény indikátorok és küszöbértékek, épülettípusok és környezeti jellemzők, esettanulmány – terepmunka és analízis)
- lakó-, kereskedelmi, oktatási és egyéb épületek (új és felújított példák, környezettervezési követelmények országok és klimatikus adottságok szerint, népi-történeti-kortárs épületek).

Az „Eszközök” olyan oktatási források, amik az oktatást és a praxist is támogatják, mérések, modellezés, szimuláció révén, három fejezetbe gyűjtve:

- design támogatás és kutatás (oktatási eszközök, alkalmazott pedagógiai eszközök – heliodon, mesterséges égbolt, klímakamra)
- teljesítmény-tanulmányok (terepmunka, felmérések, kérdőívek, hő- és fénykomfort, energiateljesítmény – hőkamera, megvilágításmérő, szellőzés és légáramlási tanulmányok, meteorológiai állomás, akusztikai mérések)
- szimuláció, számítás és igazolás (városi mikroklima szimuláció, egyszerűsített energiaszámítás és emisszió-

becslés, dinamikus hőszimuláció, szolár HMV-ellátás méretezés, energiatermelés számítása (nap, szél, CHP), költséghatékony, életciklus-költségelemzés és környezetterhelés-meghatározás, előírások (PHPP, stb.), minősítő rendszerek (BREEAM, LEED, stb.).

A Pedagógiai keret áttekinti a környezettudatos oktatás struktúráit és ezzel ötleteket ad, lehetőséget teremt az esetleg elmerevedett oktatási rendszerek reformjára.

A létező oktatási struktúrákban öt működő változatot különböztettünk meg:

- a párhuzamos és lineáris rendszert – önálló, elkülönült diszciplínákat oktatnak egymással párhuzamosan. Az integráló tervezési gyakorlattal való viszony nem tisztázott, a környezettudomány akár le is válhat a tervezésről és a korrektor illetve a hallgató magánügyévé válik;

- részben integrált modell – az önálló tárgyak közt a környezettudomány és a tervezés képez kapcsolatot, tervezési feladatok vagy kurzusok során;

- integrált modell – a stúdiókba-műtermekbe szervezett oktatásban az építészeti terv köré csoportosulnak a különböző diszciplínák, a környezeti tudás a tervezési folyamatot támogatja;

- a közelítő (iteráló) modell – a lineáris ismeretszerzés helyett a tudást egymást követő láncolatban, fázisokban kapják, köztük megismerési összekötő kapcsolatokkal, az összes modul interdependenciájának világos tudatában. A komplexitás folyamatos fejlődést eredményez;

- a választható struktúra – a lineáris modell mellett sok választható modul teremt kapcsolatot a fő diszciplínák közt.

A különböző modellek megismerése jó rálátást biztosít saját oktatási struktúráinkra.

A találkozón sor került a Tanácsadó Testület megbeszélésére. Gyakorló építészek és a kamarák képviselői vitatták meg a SED helyzetét a praxisban, hogy megfogalmazhassák az oktatással kapcsolatos követelményeket, hogy milyen képességeket és készségeket kellene elvárni a kilépő hallgatóktól.

A legfontosabb megállapítások az építész szerepére vonatkoztak. Az eddigi design-szemléletű képzéstől az interdiszciplinaritás felé kell elmozdulni, mert a környezettudatos megközelítés ezt megköveteli. Az építésznek vissza kell térnie a vezető szerephez, a szaktervezőkkel szoros együttműködésre van szükség, ezért pedig a szakágak ökölszabályszerű alapismeretére is szükség van. A mérnökök általában kevésbé kreatívak, pontos kérdéseket várnak és pontos válaszokat adnak. Az alkotás folyamata pedig nem ilyen, hanem közelítő jellegű, és ezt az építésznek kell vezérelnie, kreatív megoldásokra kell ösztönöznie a szaktervezőket is, a holisztikus szemlélet felé terelve őket. Ehhez csoportvezetési készségek is kellenek.

A másik fontos aspektus, hogy a fenntartható építészett legfontosabb alapja a kultúra, a történelem, a történeti és a helyi tradicionális építészet ismerete, mert abból tudunk leginkább meríteni a fenntartható megoldások keresése közben, valamint a szociális-kulturális közeg ismerete, amely a szociális-gazdasági fenntarthatósághoz szorosan hozzátartozik. Lényeges a költségek ismerete a teljes életciklusra vonatkozóan, közelítő jelleggel.

Az oktatás legelső fázisában a legfontosabb cél a hallgatók elkötelezettségének elérése. A problémák érzékeléséből következik az érdeklődés felébredése az oktatás tárgya iránt. A kötelező jellegből lehetséges az elmozdulás az önként akart felé.

A munkaprogram következő részében a Tudásbázis felépítését és tartalmát tárgyalta meg a társaság. A Tudásbázis egy portálon keresztül lesz hozzáférhető és legfontosabb célja az oktatási intézmények közti tapasztalatcsere, illetve az építészek számára az ismeretek terjesztése. Nem enciklopédikus, mindenre kiterjedő tudásbázis készül, hanem egy minőségileg szűrt, ajánlott hivatkozás-ajánló, illetve Wikipédia-szerűen gyarapítható anyag. A portál tartalmi és funkcionális fejlesztése folytatódik.

A munka következő fázisa 2011 elején kezdődik, amikor a partnerintézményekben kísérletet tesznek a környezettudatos tervezési szemlélet integrálására és tesztelésére. Erre nagy valószínűséggel a BMGE-n is sor kerül.

Az EDUCATE munkája mintát és mércét ad hazai intézményeinknek, az oktatás fejlesztéséhez, és segítséget fog nyújtani a szakmagyakorlók részére is az ismeretek megszerzésére, vagy akár a továbbképzések tematikájához. A MÉK pedig meríteni fog az oktatási ajánlásokból, hogy azok alapján állíthassa össze elvárásait, sztenderdjeit az egyetemeken képzésének kimeneti követelményeivel szemben.

Ertsey Attila

Csonka Pál-érem 2010

Az idei Csonka Pál-érem díjakat 2010. július 8-án adták át a MÉSZ székházban. A megjelenteket, Csonka professzor úr lányát, Csonka Líviát és családját, dr. Finta Józsefet, a Kuratórium elnökét, valamint dr. Dalmy Dénest, a Magyar Mérnök Kamara szerkesztetvező tagozatának elnökét Kálmán Ernő DLA, a Magyar Építőművészek Szövetségének elnöke köszöntötte. A laudációkat dr. Finta József olvasta fel. A 2010. évi díjazottak: egyéni kategóriában dr. Pattantyús-Ábrahám Ádám építész – szerkesztetvező páros kategóriában Zoboki Gábor és Gonda Ferenc.

Dr. Pattantyús-Ábrahám Ádám laudációja

Sopronban született 1929-ben. A Műegyetem Építészmérnöki Karán 1951-ben szerzett diplomát, ahol tanársegédként, adjunktusként és tudományos munkatársként dolgozott. Mind oktató munkájában, mind alkotó tevékenységében elsősorban szerkesztetvezőként tevékenykedik. Az egyetemen több tárgy előadója, részt vesz a komplex- és diplomatervezés konzultációiban, továbbá folyamatosan előadásokat tart az Épületrekonstrukción, valamint a Műemlékvédelmi Szakmérnök képzés hallgatóinak. Építészmérnökök generációit tanította 1951 és 2010 között immár 59 éve. A nyolcvanadik évén túl jegyzeteket ír, szerkeszt fáradhatatlanul.

Szerkesztetvezőként közreműködött többek között a Royal Szálló és a Műcsarnok rekonstrukciójában, a Tiszaúti Vízügyi Igazgatóság debreceni székháza, az FTC Stadion, a belvárosi passzázs, a szentendrei Mechanikai Laboratórium, valamint a hodászi „cigánytemplom” különleges fedélszékének megépítésében. Kiemelkedő szakterülete a történelmi jellegű épületek rekonstrukciója, de élen jár a szerkezetkímélő helyreállítási módszerek alkalmazásában is. Közismert a legjobb értelemben

Dr. Pattantyús-Ábrahám Ádám

arisztokratikusnak is nevezhető sajátos oktatói stílusa, precízsege, lényeglátása. Hivatástudatát, szorgalmát jelzik munkái. A hallgatók számára az a tanár, az az oktató nyújt maradandó élményt előadásaival, korrekcióival, akinek tettein átsüt az egyéniség ereje. Dr. Pattantyús-Ábrahám Ádám a hazai építészmérnök-oktatás meghatározó egyénisége.

Zoboki Gábor – Gonda Ferenc páros laudációja

Zoboki Gábor és Gonda Ferenc együttműködésének eredménye a Művészetek Palotája hangversenyerme, ez a tartalmában – funkciójában és térbeli megjelenésében egyaránt ikonná vált létesítmény, a hazai tervezés és kivitelezés csúcsteljesítménye, olyan építmény, amely immáron perelhetetlenül nemzetközi rangot, hírnevet vívott ki magának világszerte, nem véletlenül nyerte el a Style in Business, a Pro Architectura és a Fiabci fődíját is. A terem kiemelkedő akusztikai tudása révén vonzza magához a világ színvonalú koncerteket, előadásokat, s e tulajdonsága alapján lett Európa egyik legközkedveltebb hangversenyerme. A kitűnő akusztikát, s a tér esztétikai értékeit szolgálta – az építész tervező tehetségén kívül – Gonda Ferenc szerkesztetvezői tudása.

Gonda Ferenc, Zoboki Gábor

A terem-doboz rugókra állításának, a zengőkamrák mozgatásának, vagy az állítható – a közönség felett lebegő-hangvető mozgásának terheléseit csak olyan statikus tervező volt képes követni, konstrukciójá formálni, aki nem csak ilyen mesterségbeli tudása, de az építészeti „vágyak” – a TÉR vágyai iránt érzett megértés, affinitás birtokában is van. Nagyon hosszú a lista, hosszú szöveg lenne, ha Zoboki Gábor, vagy Gonda Ferenc eddigi életművére akár csak utalnánk is. Olyan közismert mesterei ők szakmájuknak – a jelenkori magyar építészetnek, hogy effajta ismertetésre semmi szükség. Párosuk, együttműködésük és alkotásuk az építészet és konstrukció spirituális összetartozására, Csonka Pál szelme örök üzenetére adott mai felelet.

Lindab

Tetőfelújítási Program

2010. augusztus 9-től szeptember 30-ig

A Lindab Kft. augusztusban elindítja tetőfelújítási programját: az idei év megnövekedett felújítási igényeinek támogatására, a természeti csapások okozta épületkárok enyhítésére, az árvízkárosultak megsegítésére.

Lindab Topline cserepeslemez

-25% | **-20%**

Komplett felújítás
esetén, ha
csatornát is vásárol
a cserepeslemezhez

Tetőfelújítás
esetén

Akciós cserepeslemez típusok:

LPA, LPA Nova, LPA Maxi, LPA Classic

Akciós cserepeslemez színek (0,5 FE bevonattal):

Lindab Protectline tetőbiztonsági rendszer

-10%

Az akció további részleteiről érdeklődjön
a Lindab márkakereskedőknél vagy
a **23/531-300**-as telefonszámon,
és a **www.lindab.hu** oldalon.

Szeptember 9-től 21-ig országos akkreditált konferencia-sorozat indul a Lindab, Rockwool, R.W. Bautech és Éptár szervezésében Építőmánia névvel. Az idei konferencia témája az ágazat legaktuálisabb témáját, a Felújításokat öleli át.

Felújítások könnyedén – Épültrekonstrukciók könnyűszerkezetek alkalmazásával

A konferencia állomásai

szept. 7. kedd	szept. 9. csüt	szept. 14. kedd	szept. 16. csüt	szept. 21. kedd
Győr	Pécs	Szeged	Debrecen	Miskolc
(Hotel Famulus)	(Hotel Laterum)	(Hotel Novotel)	(Hotel Divinus)	(Hotel Kifly, Miskolc-tapolca)

Program

8.30 – 9.00	Érkezés, regisztráció
9.00 – 9.15	Megnyitó, bevezető (Dr. Tóth Elek, BME)
9.15 – 9.50	A meglévő épületek felújításának tűzvédelmi tapasztalatai (OKF)
9.50 – 10.30	Kockázatmentes hőszigetelési megoldások (Rockwool Kft.)
10.30 – 10.50	Kávészünet
10.50 – 11.30	Vékonyfalú acél profilok teherbírása (Dr. Dunai L./Dr. Ádány S., BME)
11.30 – 12.10	Könnyűszerkezetes megoldások tető- és homlokzat-felújításra (Lindab Kft.)
12.10 – 12.40	Számítógéppel történő épülettervezés és egyéb tervezői megoldások (Éptár Kft.)
12.40 – 13.20	Ebéd
13.20 – 13.55	Épületfelújítások hő- és páratechnikai kérdései (Dr. Tóth Elek, BME)
13.55 – 14.35	Tetőfelújítás könnyen – hő-, pára- és vízszigetelési megoldások lapostetők felújítására (R.W. Bautech Kft.)
14.35 – 15.10	Kis- és alacsonyhajlású csarnoktetők vízelvezetési kérdései (Horváth S./Pataky R., BME)
15.10 – 15.30	Zárszó, szakmai kerekasztal

Akkreditált szabadon választott továbbképzés: MMK: 2 kreditpont, MÉK: 1,5 kreditpont, TSZVSZ folyamatban.

Jelentkezés és részletek:

Július 15-étől a szakmai gyártók és a támogatók weboldalán.

Ne hagyja ki, legyen ott Ön is!

Szakmai fővédnök:

szakmai védnökök:

TSZVSZ
Magyar Tűzvédelmi
Szövetség

Építésközpontok, Tetőfedők
és Belsőterek Magyarországi
Szövetsége (ÉMSZ)

Magyar Könnyűszerkezetes
Egyesület (MKE)

médiatámogatók

METSZET

Építéstechnika

proodea

Hudec könyvbemutató

A MÉSZ, valamint az Építésügyi Tájékoztatási Központ szervezésében a MÉSZ Székház Kós Károly-termében került bemutatásra 2010. július 7-én „Jánossy Péter Sámuel–Deke Erh: Hudec László élete és munkássága – az igazi homo ludens” című monográfia. A teremben megtekinthető volt a „Hudec László építésének forrásai” című (korábban már bemutatott) kiállítás.

Az estét Lévai Tamás előadása nyitotta meg, akinek a segítségével mindenki átérezhette a sanghaji magyar EXPO pavilon légkörét. Az est háziasszonya Karácsony Tiborné a kiadó, az Építésügyi Tájékoztatási Központ vezetője volt. Mintegy hatvan összegyűlt előtt mondott köszöntőt Kálmán Ernő DLA, a MÉSZ elnöke. Fegyvernek Sándor országos főépítész Hudec épületeivel kapcsolatos személyes élményeit osztotta meg a nagyjérdeművel. Felszólalt Hajba Tamás, volt sanghaji főkonzul, aki elsőként „fedezte fel” a hazánkban korábban méltánytalanul elhanyagolt Hudec munkásságát és tett lépéseket a megismertetésére.

A könyvet a szerző, Jánossy Péter Sámuel ismertette, aki nemcsak szakmai, hanem a Hudechez fűző családi szálak

Jánossy Péter Sámuel, a szerző

révén személyes szemszögből is betekintést tudott nyújtani a Sanghajban méltán elismert, beszüccsanyai születésű építész életébe. A most megjelent, Hudec munkásságát bemutató könyv egy újabb lépés lehet a kínai–magyar szakmai kapcsolatokat felvirágoztatása felé.

Fülesdi Eszter

Lásd még:

<http://www.etkkft.hu/v2/termekek.php?a=Data&id=388>

Dr. Peschka Alfréd építész emlékére

1958-tól, néhány éven keresztül együtt dolgoztam vele a LAKÓTERV – akár legendásnak is nevezhető – ún. Zilahy-műtermében. Kapcsolatteremtő képessége, lenyűgöző fanyar humora, tehetsége és szakmaszeretete révén mélyen beágyazódott a műterem szabad szellemű életébe, s eme gyönyörű, felejthetetlenül vidám, alkotó élet meghatározó egyénisége lett. Kiválóan rajzolt, aquarellezett – már akkor is, szakmai tudása pedig perelhetetlen volt, és említett humorától függetlenül – e téren – nem ismert tréfát, még akkor sem, amikor már önálló műtermet vezetett. Hangsúlyozott figyelemmel fordult a városrendezés problémái felé, tervezéseiben az adott környezet, a befogadó városi Tér elemzése és tisztelete mindenkor elsőbbséget élvezett. Kiemelkedő munkái közül pl. a kecskeméti lakóházak, vagy az egri Centrum-áruház, Szekszárd városközpontjának lakóházai is e tudását és érdeklődését bizonyítják. Ezért is lett később (1974-től) a VÁTI ENSZ csoport osztályvezetője –, s így került, így vezette szakmai „élete” az Építésügyi Minisztérium minisztériumi tanácsosi posztjára is. Életreszólóan érin-

tette meg a szállodák világa, e világ különös, összetett atmoszférája, s megannyi szakmai hívása. Így lett a Danubius Rt. főmérnöke, majd 2003-ig tanácsadó-szakértője. Kollegialitása ezen a téren is közismert volt, a cég munkáinak tervezőit önzetlenül és kiváló szaktudással segítette. A szakma ismerte és szerette, több miniszteri dicsérete mellett 1975-ben Ybl-díjjal is kitüntették. 1976-ban szerezte meg a Dr. techn. Műszaki Dr. címet.

Nemrég megkért arra, hogy grafikai kiállítását nyissam meg a MÉSZ-ben. Nagy örömmel vállaltam el ezt a tisztséget, s nem csupán korábbi barátságunk okán; újabb grafikai, akvarelljei is lenyűgözően frissek, szépek voltak – aki látta ezt a kiállítást, tudja!

Nem gondoltam, hogy ez a szép kései – effajta – bemutatkozása egyben az utolsó is lesz; felejthetetlen búcsú!

Dr. Finta József

MÉSZ könyvtár

Nyitva tartás:

hétfőn és pénteken 10–12 óráig,
kedden és csütörtökön 14–16 óráig,

Új könyvek:

KÖRNER Zsuzsa: Városias beépítési formák, bérház- és lakástípusok – a TERC Kft. ajándéka.

KÖSZÖNET AZ AJÁNDÉKOZÓKNAK.

Szeretettel várjuk régi és új könyvtárlátogatóinkat a fenti időpontokban.

Dr. Horler Miklós emlékére

Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottság Egyesület és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal mély megrendüléssel értesült dr. Horler Miklós 2010. június 28-án bekövetkezett haláláról. Dr. Horler Miklós szakmai tevékenységével, egész életével hazánk műemlékeinek, történeti, kulturális és építészeti emlékeinek a megőrzését, gyarapítását szolgálta, szakmai irányítása és egyetemi-oktatói tevékenysége révén a műemlékekkel foglalkozók generációira volt meghatározó hatással. Eltávoztva óriási veszteség a hazai és a nemzetközi műemlékvédelem számára.

1923. december 6-án született Budapesten. A budapesti Műegyetemen 1947-ben szerzett építészmérnöki diplomát. Rövid fővárosi közigazgatási szolgálat után 1949-ben került a Fővárosi Tervező Intézet Műemléki Csoportjába (FIMÜV), ahol Csemegi József és Meczner Lajos mellett részt vett a budai Várnegyed háború utáni helyreállítási munkáiban. 1950-től a Budapesti Városrendezési Intézet (VÁTI) Pogány Frigyes által vezetett Városesztétikai Szakosztályán dolgozott, emellett a Középülettervező Iroda vári műtermében Janáky István és Meczner Lajos munkatársaként továbbra is részt vett a Várnegyed helyreállítási munkáiban.

1953–1955 között a Műegyetem Építészettörténeti Tanszékén Rados Jenő professzor mellett külső tanársegédként működött. 1956-ban a Fővárosi Tanács Városrendezési és Építészeti Osztályán szervezte meg a Fővárosi Műemlékfelügyelőséget, melynek 1960-ig volt a vezetője. Irányítása mellett alakult ki a főváros önálló műemléki szervezete. 1960-ban átkerült az Országos Műemléki Felügyelőséghez. 17 éven keresztül irányította a Tervezési Osztályt. Munkája kiterjedt a műemlék-helyreállítás korszerű elveinek a kidolgozására, a tervezés és a kutatás tudományos módszereinek a kialakítására, a modern építészeti eszközeinek a műemlék-helyreállítás során való alkalmazására és a Velencei Charta elveinek a magyarországi gyakorlatban való érvényesítésére. 1977-től tudományos tanácsadóként és titkárként dolgozott az OMF igazgatóságán. 1989-ben az OMF tudományos igazgatójának, 1992-ben az Országos Műemlékvédelmi Hivatal általános elnökhelyettesének nevezték ki. Nyugdíjba vonulásáig dolgozott e beosztásban. A Felügyelőség keretében a tervezési munkák irányítása mellett személyes feladatként kezelte a nagykeréki Bocskai-vár, a simontornyai vár és az esztergomi Bakócz-kápolna helyreállítását, valamint műemlék templomok liturgikus tereinek a tervezésével foglalkozott. Tudományos munkássága és szakirodalmi tevékenysége kiterjed a műemlékvédelem elméleti és gyakorlati módszertani kérdéseire, a műemléki topográfia, a műemléki szakigazgatás, a műemléki együttesek védelme, a műemlékvédelmi bibliográfia területeire és a műemlékvédelem időszerű szakmai-politikai kérdéseire. Építészettörténeti téren a késő középkori és reneszánsz építészet történetével, valamint a magyar és európai műemlékvédelem történetével foglalkozott. Éveken át az országos műemléki topográfiai kutatások irányítója és szervezője. A Magyar Műemlékvédelem szerkesztője. 1974-ben kezdett foglalkozni Magyarország építészeti töredékeinek helyzetével, és másfél évtizedes kutatási és tudományos-szervezői munkája eredményeként indult meg 1986-ban a hatalmas vállalkozást jelentő, hézagpótló sorozat, a Lapidarium Hungaricum, amelynek eddig hét kötetet jelent meg.

A szakmai oktatás, képzés téren 1974–1990 között a Magyar Képzőművészeti Főiskola Restaurátorképző Intézetében a Műemlékvédelem c. tantárgy előadója volt. A Budapesti Műszaki Egyetem Építészmérnöki Karának Műemlékvédelmi Szakmérnöki tagozatán a Műemlékvédelem története és a Műemlék-helyreállítások tervezése c. tárgyakat tanította. 1979-től a belgiumi Louvain-i Egyetem Műemlékvédelmi Intézetének tanára volt a műemlék-helyreállítások módszertana tárgykörében. 1990-ben a Budapesti Műszaki Egyetem az egyetemi oktatás érdekében végzett munkájáért címzetes egyetemi tanárrá nyilvánította. A Magyar Tudományos Akadémia Építészettörténeti és Elméleti Bizottságának 1957 óta tagja, 1991–1994 között a Művészettörténeti Bizottságnak is tagja. A Magyar Építőművészek Szövetségének alapító tagja. Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának alapító tagjaként 1964 óta részt vett a nemzetközi szakmai életben. Előadásokat tartott az ICOMOS keretében rendezett kollokviumokon különböző európai országokban, valamint külföldi egyetemeken. Az ICOMOS, illetve az UNESCO felkérésére több ízben vett részt különböző nemzetközi szakértői bizottságokban. 1977-ben Párizsban a Francia Műemléki Főépítészek Társasága levelező tagjává választotta. Az ICOMOS Magyar Nemzeti Bizottságának Egyesületének tiszteletbeli tagja.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke 1955-ben a Budapesti Műemléki topográfia I. kötetéért, 1958-ban pedig a főváros műemlékvédelmének a megszervezéséért elnöki elismerésben részesítette. 1972-ben a műemlékvédelem területén kifejtett kiemelkedő elméleti és tervezői munkásságáért Ybl Miklós-díjjal tüntették ki. 1976-ban Építőipari Kiváló Dolgozó érmet, 1981-ben pedig a „Magyar Műemlékvédelemért” plakettet kapott. A Művészettörténeti és Régészeti Társulat 1984-ben Ipolyi Arnold-éremmel tüntette ki. 1988-ban a Fővárosi műemlékvédelme területén szerzett érdemeiért Reitter Ferenc-díjban részesült. 1993-ban a Magyar Köztársaság elnöke a műemlékvédelem területén kifejtett kiemelkedő és nemzetközileg is elismert munkásságáért dr. Horler Miklósnak Széchenyi-díjat adományozott. 1981-ben a Tudományos Akadémia a művészettörténeti tudományok kandidátusává, majd a művészettörténeti tudományok doktorává nyilvánította. 1982-ben a Budapesti Műszaki Egyetem műszaki doktorrá avatta. 1983-ban a Belga Királyi Akadémia külföldi tagjává választotta, ugyanezen évben a francia kulturális miniszter a Művészetek és Tudományok Lovagrendjével tüntette ki.

Dr. Horler Miklós távoztával pótolhatatlan veszteség érte a magyar és a nemzetközi műemlékvédelmet – áldozatos munkájának eredményei, emberi tartásának és szakmai elkötelezettségének példája azonban örökre velünk marad. Tanítványai és kollégái számára morális kötelezettség a dr. Horler Miklóstól tanultak továbbvitele, igyekezve megfelelni az általa igen magasra helyezett szakmai és emberi mércének.

Az örök viszontlátás reményében búcsúzunk, Isten nyugosztalja Horler Tanár Urat!

Dr. Fejérvy Tamás írásából

Ingyenes képzés 1,5 kreditpont

Alu-Redőny Kft.
2146 Mogyoród, Víztorony u. 1.
Tel.: +36 28 441 567 / 122 mellék.
Fax: +36 28 441 081
Mobil: +36 30 821 3917
E-mail: jarai.katalin@aluredony.hu
www.aluredony.hu

Az árnyékolók, mint energiatakarékos építőelemek!

Képeinkön elcsatolhatja azokat az árnyékolástechnikai ismereteket, amelyeket egyébként csak a gyakorlatban szerezhetne meg.

Felhívjuk figyelmét a gyakori tervezési hibákra. Megtanítjuk használni a német precizitással készült, részletes, magyar nyelvű tervezési segédletünket.

A képzés és a tervezési segédlet ingyenes!

Várjuk jelentkezését a fenti elérhetőségeink valamelyikén!

IDŐPONTOK A 2010-ES ÉVRE:

- február 10. - Mogyoród • február 24. - Debrecen • március 10. - Mogyoród • március 24. - Pécs • április 7. - Mogyoród • április 21. - Győr • május 5. - Mogyoród • május 19. - Szeged • szeptember 8. - Mogyoród • szeptember 22. - Debrecen • október 6. - Mogyoród • október 20. - Pécs • november 10. - Mogyoród • november 24. - Győr •

Képzések szervezője: Alu-Redőny Kft. Érdeklődését és jelentkezését várjuk: jarai.katalin@aluredony.hu címen.

A képzések időtartama: 8 - 16 h

Előregyártott látszóbeton homlokzati elemek és térbútorok

Tel.: 66/218-439
30/938-3522

www.argomex.hu
info@argomex.hu

AQUACOMET

Üvegezálas úszómedencék és medencefedések legnagyobb hazai gyártója

Ön betervezi, mi beépítjük!

Építész-mérnök partnerekkel keresünk termékeink tervezői képviselőit, jutalékos rendszerben.

Aquacomet kft. 9027 Győr, Kőrösi u. 15., T.: 96/517417
M: 30/8609990, info@aquacomet.hu, www.aquacomet.hu

A Wienerberger Téglaiipari zRt. Magyarország vezető építőanyag-gyártója a Magyar Építőművészek Szövetségével szakmai konferenciát szervez, amelynek címe:

Wienerberger
Building Value

energy

ecology

**ENERGIAHATÉKONY
TÉGLAHÁZAK**

emotion

economy

A konferencia programja:

- e4 - alacsony energiatakarékos téglaházak, energetikai, hőtechnikai, párafizikai szimulációk részletes bemutatása - Budapesti Műszaki Egyetem, Magasépítési Tanszék - 45 perc
- Eurocode 6 - 8 - Budapesti Műszaki Egyetem, Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék - 45 perc
- A+ - os téglaházak - 30 perc
- Korszerű fűtőtechnikai megoldások mérlegelése egy adott téglaházban - 30 perc
- Építészeti - tető - szellőztetés - 30 perc
- Légtér - 30 perc
- Korszerű nyílászárók az energetikában - 30 perc
- Építészeti tárgyi szakmai előadás, helyi építész tolmácsolásában - 45 perc

Részvételi díj:

Előzetes regisztrációval előre fizetve bruttó 4.000 Ft, a helyszínen fizetve bruttó 8.000 Ft.

Jelentkezési feltételek:

A konferenciára regisztrálni 2010. augusztus 23-ától a www.wienerberger.hu weboldalon online lehet, a regisztrációra visszaküldést követően.

A rendezvény pontos programja, a pontos helyszínek listája, a részletes fizetési lehetőségek és feltételek szintén a www.wienerberger.hu honlapon olvashatók. Kérjük, kísérje figyelemmel honlapunkat!

A programváltozás jogát fenntartjuk!

A Magyar Építész Kamarai és Magyar Mérnök Kamarai akkreditáció még folyamatban!

Helyszínek és időpontok 2010

Szeptember 29., szerda	Miskolc
Október 5., kedd	Kecskemét
Október 7., csütörtök	Salgótarján
Október 12., kedd	Szombathely
Október 13., szerda	Zalaegerszeg
Október 14., csütörtök	Kaposvár
Október 19., kedd	Székesfehérvár
Október 20., szerda	Budapest
Október 27., szerda	Debrecen
Október 28., csütörtök	Nyíregyháza
November 3., szerda	Pécs
November 9., kedd	Győr
November 11., csütörtök	Veszprém
November 16., kedd	Békéscsaba
November 17., szerda	Szeged
November 23., kedd	Tatabánya
November 25., csütörtök	Szolnok

Főszervező:

Védnök:

Hagyományos- és a passzív ház tetőszerkezetek valódi hővesztesége

Meg kell barátkozni azzal a gondolattal, hogy az épületeket nem tudjuk megépíteni hőhidak nélkül. Az épületszerkezetek esetén, mindig lesznek anyagváltások, sarok, illetve különböző síkok csatlakozásai, amelyek, mint ismeretes, hőhidakat eredményeznek. Mivel ezen hőhid elemek megjelenése elkerülhetetlen, arra kell fókuszálni, hogy hatásukat, -az adottságoknak megfelelően-, a lehető legnagyobb mértékben csökkentsük. Ezen hozzáállásunk egyik legfontosabb eleme, hogy ismerjük fel a hőhidakat.

A tetőtér szerkezeti hőhidjai:

tetősík – oromfal csatlakozás
térdfal – tetősík csatlakozás
ablakbeépítés (tetősíklablak, "kutyaól")
tetősík váltás (vápa csatlakozás élgerinc csatlakozás)
a felsorolt hőhidak hossza a tetőfelülethez viszonyítva nem túl nagy, ellentétben a szarufákkal.

A következőkben nézzük meg, hogy a szarufák milyen mértékben befolyásolják a hőszigetelés teljesítményét.

Előljáróban tekintünk át néhány, ismert összefüggést.

A rétegrendi hőátbocsátási tényező (U_r) az alábbi egyenlettel számítható

$$U_r = \frac{1}{\frac{1}{\alpha_i} + \sum_{n=1}^i \frac{d_n}{\lambda_n} + \frac{1}{\alpha_e}}$$

az U_r értéket bármelyik hőtechnikai programmal ki tudjuk számítani. Néhány éve azonban a szerkezetek hőátbocsátási értékét (hőszigetelési teljesítményét) az U_A érték kiszámításával kell megadni, ami figyelembe veszi a főmezőben esetleg előforduló, a hőszigetelést áttörő, megszakító elemek rontó hatását. Az U_A értéke a következő összefüggéssel számítható.

$$U_A = \frac{A \cdot U_r + \sum_{i=1}^i \Psi_i \cdot l_i}{A}$$

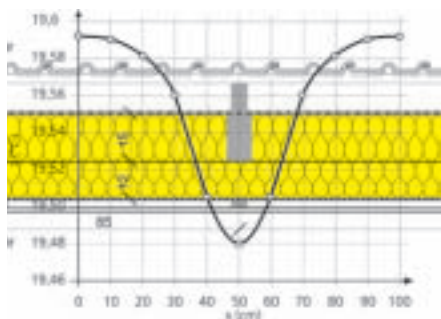
A képletben szereplő Ψ a vonalmenti hőátbocsátási tényező. Sajnos a Ψ értéke a rendelkezésre álló hőtechnikai programokkal nem számítható (ezt sajnos a programok sem veszik figyelembe). A Ψ megadásához a gyártók hőhidkatalógusát kell használni, amennyiben találunk adatot. A következőkben a Schwenk üvegyapot termékekkel megépített tetőszerkezetek vonalmenti hőátbocsátási tényező értékeit ismer-tjük.

Hagyományos tetőtér:

Részletesen nem szeretnék kitérni, de szögezzük le, hogy a tetőtér-eket két rétegben kell hőszigetelni, a szarufák között és alatt, valamint elengedhetetlen a párazáró és légtömör szerkezet biztosítása. A 2006-os rendelet a tetőtérre az $U_A = 0,25 \text{ W/m}^2\text{K}$ értéket ír elő.

a vizsgált rétegrend a következő:

külsőtér	d [cm]	Ψ [W/mK]
Jutaeco 110 páraáteresztő fólia	0,10	0,20
Schwenk DF1 hőszigetelés	15,00	0,039
Schwenk DF1 hőszigetelés	12,00	0,039
Jutafol N 110 pára-és légzáró fólia	0,014	0,17
gipszkarton burkolat+segédváz	1,25	0,23
belsőter		

(a szarufák távolsága 85 cm, így az 1 m²-re jutó szarufa hossz: $l_{sz} = 1,17 \text{ m}$, a segédváz távolság 60 cm, az 1 m²-re jutó segédváz hossz $l_{sv} = 1,17 \text{ m}$)
 $U_r = 0,141 \text{ W/m}^2\text{K}$ első látásra nagyon jó érték, de ...

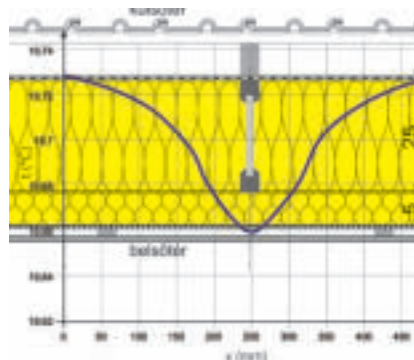
A grafikonon a hőszigetelést megszakító szarufa hőmérséklet változása látható és jól mutatja, hogy milyen széles sávban hat a szarufa rontó hatása. Számítógépes modellezéssel meghatározott szarufa vonalmenti hőátbocsátási tényező értéke $\Psi = 0,048 \text{ W/mK}$. A segédváz vonalmenti hőátbocsátási tényező értékének jó közelítéssel a szarufa értékének a felével számolhatunk $\Psi = 0,024 \text{ W/mK}$. A Ψ -k ismeretében az $U_A = 0,238 \text{ W/m}^2\text{K}$. Az U_A $\approx 70\%$ -kal rosszabb, mint az U_r ez jelentős növekmény.

Passzív ház tetőtér:

Passzív ház tetőterére a hőátbocsátási tényezőre vonatkozó ajánlás: $U_A = 0,15 \text{ W/m}^2\text{K}$. Hagyományos tetőszerkezettel ez az érték csak nagyon vastag szerkezettel valósítható meg. Ez esetben a magasgerincű tartószerkezetek (TJI) alkalmazása a megoldás.

Számítógépes modellezéssel meghatározott magasgerincű (TJI) szarufa vonalmenti hőátbocsátási tényező értéke $\Psi = 0,014 \text{ W/mK}$.

rétegrend:	d [cm]	Ψ [W/mK]
külsőtér		
Jutaeco 110 páraáteresztő fólia	0,10	0,20
Schwenk DF1 hőszigetelés	25,00	0,039
Schwenk DF1 hőszigetelés	5,00	0,039
Jutafol N 110 pára-és légzáró fólia	0,014	170,00
gipszkarton burkolat+segédváz	1,25	0,23
belsőter		

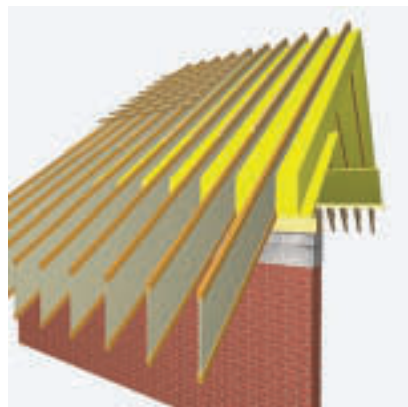
(a szarufák távolsága 50 cm, így az 1 m²-re jutó szarufa hossz: $l_{sz} = 2,0 \text{ m}$, a segédváz távolság 60 cm, az 1 m²-re jutó segédváz hossz $l_{sv} = 1,17 \text{ m}$)

A szerkezet U_r értéke $U_r = 0,127 \text{ W/m}^2\text{K}$. A Ψ ismeretében az $U_A = 0,167 \text{ W/m}^2\text{K}$, ami nagyobb, mint az elvart $0,15 \text{ W/m}^2\text{K}$. A hőszigetelés vastagságának növelése helyett célszerű egy jobb Ψ értékkel rendelkező termék alkalmazása esetünkben a Schwenk KF2 ($\lambda_D = 0,034 \text{ W/mK}$). A KF2-es termékkel az $U_r = 0,111 \text{ W/m}^2\text{K}$ és az $U_A = 0,15 \text{ W/m}^2\text{K}$, ami teljesíti az ajánlott értéket. Az $U_A \approx 35\%$ -kal rosszabb, mint az U_r .

A fenti példából belátható, hogy a fa tartószerkezetek többlet energia veszteségét figyelmen kívül hagyni hiba.

A vonalmenti hőhidak számítását dr Várfalvi János készítette.

Szlávik Gábor Nikecell Kft.

NIKECELL Kft.

8184 Balatonfüzfő

Pf. 60.

Tel: 06/88/596-200

Fax: 06/88/450-495

www.nikecell.hu

II. Nemzetközi Építészeti Makettfesztivál

KÉK & Múcsarnok Budapest, 2010. november 13–16.

FELHÍVÁS

A II. Nemzetközi Építészeti Makettfesztivál témájához kapcsolódva a Kortárs Építészeti Központ felhívást intéz építészekhez, designerekhez és kulturális intézményekhez: lehetőséget hirdetünk múzeumok és kiállítóterek projektjeinek bemutatására. Várunk minden olyan tervet, víziót, pályázati munkát, kutatást, kísérletet, ami 1995 és 2010 között készült, és a múzeum – kiállítóter témájához kapcsolódik. Elsősorban makettekben keresztül bemutatható munkákat várunk, amelyek a konceptuális és munkaköztől a prezentációs és akár részletmodellekig, prototípusokig tetszőleges, de értelmezhető összeállításban megjelenhetnek. Kiemelt szerepet szánunk a makett mint tervezői eszköz bemutatására, amelyen keresztül a tervezés folyamata is láthatóvá válik.

A fesztiválra beválogatott projektek és tervezők az elmúlt évtizedek jelentős nemzetközi múzeumépítészeti munkáival együtt szerepelnek a kiállításon és a kapcsolódó szimpóziumon. A munkák végleges bemutatása a tervezőkkel és a fesztivál kurátoraival közösen kerül kiakításra.

Jelentkezni augusztus 1-jétől lehet a kek.org.hu/modelfest oldalon található regisztrációs űrlap kitöltésével. Ennek részeként kérjük a kiállítani javasolt munkarészek, makettek megjelölését és leírását is.

A jelentkezés határideje 2010. szeptember 30.

További információ, szervezés és kapcsolat:

Somlyódy Nóra

(nora.somlyody@kek.org.hu, +36 30 268 1366)

Szemerey Samu

(samu.szemerey@kek.org.hu, +36 20 347 2046)

A MAKETTFESZTIVÁL TÉMÁJA

A 2010. évi Építészeti Makettfesztivál a tervezői praxis és a kulturális infrastruktúrák kapcsolatát vizsgálja.

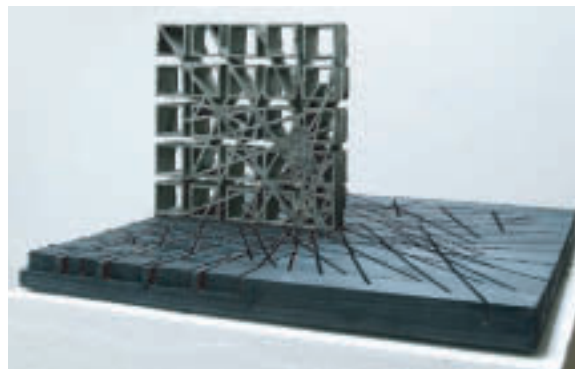
A múzeumok és kiállítóterek mint kulturális intézmények világszerte meghatározó szereplőivé váltak a városfejlesztésnek, új csomópontokat teremtve a városok globális hálózataiban. Ez a folyamat az intézmények szerepét is megváltoztatta: a statikus, helyi és nemzeti reprezen-

tációs igények helyett egyre inkább nyitott és aktív közéleti fórumokként működnek, ahol a modern demokráciák társadalmi, identitáspolitikai kérdései és a kortárs kultúra vitái zajlanak.

A makettfesztivál fő témái ezt a jelenséget vizsgálják hazai és nemzetközi intézmények, építészeti projektek bemutatásával és eddig feldolgozatlan témák megjelenítésével. Ezek egyben össze is kapcsolják az építészeti makett mint műfaj és a kiállítóter mint platform kérdéseit és izgalmas összefüggéseit.

Az első téma meghatározó kortárs múzeumépítészeti projekteket és víziókat mutat be modellekkel. A második téma a múzeum mint intézmény és nyilvános fórum átalakulását vizsgálja a makettet mint eszközt használva fel az elemzésre és a komplex vizuális megjelenítésre. A harmadik téma a makettek és a prototípusok szerepét elemzi a tervezésben, hagyományos és kortárs technológiák helyszíni, működés közbeni bemutatásával. Ennek a három fókuszpontra az összevetése és párhuzamos bemutatása az építészeti tervezés folyamatainak és a múzeumi intézmények működésének páratlan mélységű, látványos elemzését teszi lehetővé.

A fizikai modellek, makettek így a szakmai és tágabb nyilvános diskurzusok összekapcsolását teszik lehetővé, és egyben kézzelfoghatóvá teszik a kortárs kiállítóterek működését. A korábbi tapasztalatok alapján komoly

nemzetközi és hazai érdeklődésre számítunk szakmai-résztvevői és látogatói oldalon egyaránt, és erre építve számos iskolai, szakmai és interaktív közösségi programot szervezünk a fesztivál idejére. Ezek az események a hasonló közegben dolgozó több külön szakma közötti együttműködést is elősegítik, ami hosszú távon is hozzájárulhat a múzeumok és a szélesebb nyilvánosság kapcsolatának fejlesztéséhez.

A 2008. évi makettfesztivál számokban:

*60 résztvevő iroda 100 makettel több, mint 20 országból;
3 témaadó előadás (Lovearchitecture – Tokyo, IAN+ – Róma,
LAVA architects – Stuttgart / Sydney), 16 szimpóziumelőadás;
2500 látogató, 500 szimpóziumlátogató*

Épületdiagnosztika-oktatás a Szent István Egyetem Ybl Miklós Építéstudományi Karán

Tantárgyigény

A tantárgy oktatásának már a 2004. évre visszanyúló előzményei vannak intézményünkben, de az ezt követő évek tantervi szemléletváltása lehetővé tette, hogy a tudományág ismeretanyagának továbbadása a műszaki felsőoktatásban kialakult gyakorlatnak megfelelően, a BSC-képzés keretében kerüljön kibővítésre és megújításra. A tantárgyba foglalható ismeretek népszerűsítését alapvetően, az Európai Unió iránymutató állásfoglalása mellett, az általános gazdasági válsághelyzet teszi sürgetően indokoltá. Egy olyan országban, ahol a nemzeti vagy 65%-a az épületállományban testesül meg, ennek kezelése, folyamatos állapotfelmérés nélkül, elképzelhetetlen könnyelműség lenne. Az épületdiagnosztikára alapozott gazdasági tervezéssel lehet csak biztosítani a hasznosítás folyamatát; beleértve a kármegelőzés, a karbantartás és a felújítás szerepét. Végül azt sem szabad elfelejteni, hogy a diagnosztikának óriási szerepe van a kulturális értékmegőrzésben; épületeink felbecsülhetetlen szellemi és műszaki tartalmat hordoznak, történelmünk legmutatósbab objektumai.

Tantárgyfejlesztés

Az épületdiagnosztika nem túl régi tudományág, és az orvosi praxis alapján alakult ki. Ha az épületet az épületszerkezetek organikusan felépített egységévé minősítjük, akkor logikus, ha az élete során jelentkező hibákat az öregedés vagy a betegségek jeleiként diagnosztizáljuk. Az épület gyógyítási folyamatának ez lehet az első lépése, ezt követi a terápia, amit a mi szakmánkban épületfenntartásnak nevezünk. Az épületekre vonatkozó diagnózis kialakításához, ugyanúgy, mint az orvosi gyakorlatban, nagyon sok előtanulmánnyal megalapozott út vezet. Szerencsére épületdiagnosztikát több szinten is lehet művelni, és így nem kell mindenkinek a tudomány legmagasabb fellegvárát megostromolnia. Az egyetemi-főiskolai oktatás keretei között elsajátítható szintet „szemrevételezéses épületdiagnosztikának” nevezzük. Ennek elsajátításához jól megtanult középiskolai fizikai és kémiai alapismeretekre van szükség. Erre alapozva kell elsajátítani az építésképzés tananyagához tartozó anyagtani, statikai, épületfizikai és épületgépeszeti szakismereteket. Mindezeket megkoronázva, teljes körű (új és régi szerkezeteket felölelő), technológiai szemléletű, épületszerkezettani ismeretanyag birtokába kell jutni. Az épületdiagnosztika ugyanis nem más, mint a háromdimenziós épületszerkezettan kiterjesztése az időbeliség negyedik dimenziójára. Itt aztán magyarázatot kapunk a korábban már megtanult, de nem mindig megértett, zord építési előírásokra is. A tantárgy felvételének Karunkon éppen ezért szigorú adminisztratív korlátja az ismertett előképzettség vizsgaeredményekkel történő dokumentálása.

Tantárgyszerkezet

Ha a műszaki életben elsajátítandó tananyag valamelyik részét tantárgyként akarjuk kezelni, akkor annak két fontos jellemzővel kell rendelkeznie. Ezek: az elmélet és a gyakorlat. Az oktatásban elfoglalt részarányuk, tapasztalataink szerint, 50-50%

időarányos képzési időt jelent. A képzési időnek ugyan a hallgatói igényességtől függő nagyobb hányada önképzést jelent, de a törzsanyag elsajátításához a kvalifikált oktató közreműködése nélkülözhetetlen. Utóbbi tantermi foglalkozást jelent megfelelő óraszámmal. Új tantervünk a nappali tagozaton heti 2-2 órát biztosít a féléves kurzus számára. Ez kielégítőnek látszik, és ebbe beleérnek mindazok a részfeladatok, amelyek a tananyag alapos elsajátítását lehetővé teszik.

Az elméleti tananyag megtanulásához 2 órá, vetített képes előadások adnak útbaigazítást. A 13 előadáshoz részletes óravázlatok készültek, amelyek megtalálhatók az Épületszerkezetek Tan-szék honlapján. Az elméleti tudnivalók megalapozásához egy 2003-ban megjelent, tankönyv jelleggel megírt, 200 oldalas szakkönyv áll rendelkezésre. Az egyes területrészek tanulmányozásához részletes irodalomjegyzék és a könyvtár ilyen irányban bővített állománya nyújt segítséget. A szakirodalom kötelező jellegű tanulmányozása nyitást jelent a károsodási jelenségek elmélyültebb megismerése és a kutatómunka elsajátítása felé is.

A gyakorlatok készítésének legfőbb szempontja (végzés előtt álló hallgatókról lévén szó) az önállóságra nevelés, a kreativitás képességének kibontakoztatása. Ehhez két út látszik járhatónak: 1) tanulmánykészítés; 2) esettanulmány-beszámoló.

A tanulmány kb. 30 oldal terjedelmű, fél év alatt elkészülő munka, amelynek témája két területről választható. Készíthető szakvélemény egy konkrét épületről vagy annak valamelyik szerkezetéről; de készíthető dolgozat a fizikai avulás valamilyen megnyilvánulási formájáról is, a szakirodalom felhasználásával. Mindkét téma feldolgozásához folyamatos konzultációt biztosítunk. Az esettanulmányokat ismertető 10-15 perces élmény-beszámoló, önként jelentkezés alapján, a gyakorlati órákon történnek. Kiértékelésüket a tankör tagjai és a gyakorlatvezető közösen végzik, elfogadásuk a zárthelyi készítés alóli felmentést jelent. A gyakorlatok készítéséhez segédletek (szakvélemény tartalmi felépítése, tanulmánytémák) és épületlátogatások (koros épületek, ÉMI) révén kapnak a hallgatók útbaigazítást.

Végül szólni kell a számonkérés formáiról; a tanterv ugyanis, nagyon helyesen, vizsgakötelezettséget ír elő. A tantárgy jellege a szóbeli vizsgabeszámolót teszi indokoltá, melyhez a tétel-lek listáját a hallgatók félévzárás előtt kézhez kapják. Egy műszaki tantárgynál a hallgató vizsgaérettségét azonban már a szorgalmi időszakban is elő kell segíteni, illetve ellenőrizni kell. Ennek bevált módszere a zárthelyi feladatkészítés, amihez megfelelő feladatkiírásokra van szükség. Ilyen feladatkiírásokat elkészíteni egy minden előzmény nélküli új tantárgynál nem könnyű feladat, ha azt akarjuk, hogy az tervezés jellegű, kreatív képességeket igénylő legyen és túlmutasson a szokványos tesztkérdéseken. Úgy tűnik, sikerült ezt az igényt, ha nem is teljesen köröken, de nagyon sokrétűen kielégíteni.

Tankönyv: Dr. Bajza József:

Szemrevételezéses épületdiagnosztika. TERC 2003

A könyv a szakmagyakorlók munkájának megsegítésére készült és ezért részletesen tárgyalja az épületszerkezeteknél előforduló hibákat, illetve azok vizsgálatának módszereit. Mivel

azonban itt alapfokú diagnosztikáról van szó, kiválóan alkalmas lehet a szakmai előképzettséggel rendelkezők számára egy új tudományág iránti érdeklődés felkeltésére is. Ezzel kapcsolatban megengedhetőnek tartom azt a személyes hangú szerzői tájékoztatást, mely a könyv létrejöttére vonatkozik. Több évtizedes épületszerkezet-tani oktatói tevékenységem mellett, az 1980-as években, egy nyolcéves kutatómunka keretében, részt vettem az ÉMI Célprogram Iroda megbízásából készülő Fenntartást Tervező Rendszer (FTR) létrehozásában. Ezzel párhuzamosan, illetve az 1990-es évek elején, az állami lakóépületek privatizálása során, módomban állt kb. 100 db szakvéleményt elkészíteni. Ezeknek a munkáknak a kapcsán éreztem azt a hiányt, amelynek betöltése a meglévő épületeink életbentartásához alapvetően szükséges. Ezért láttam szükségesnek könyvem elején a szakmagyakorlás elvi alapjainak leírását, melyek címszavakban felsorolva: épületfenntartás, épületdiagnosztika, épületstruktúra, szerkezet-életpálya és fizikai avulás. A könyv nagyobb része szerkezetcsopontonkénti fejezetekben tárgyalja a funkcionálisan és anyagi alapon elkülöníthető szerkezetek felismerhetőségét, hibajelenségeit, vizsgálati módszereit, illetve a legfontosabb teendőkre vonatkozó javaslatokat. Mivel munkánk során sokszor találkozunk a mai praxisban már ismeretlen szerkezeti megoldásokkal is, célszerűnek látszott azok táblázatokba foglalt teljes körű rajzos bemutatása, az anyagi változatok és az élettartamok feltüntetésével. A hibajelenségek és a vizsgálatok előfordulásuk gyakoriságának sorrendjében és az okok magyarázatával kiegészítve szerepelnek.

Hallgatói visszajelzések

Mivel úgynevezett „kötelezően választható” tantárgyról van szó, a hallgatók magasfokú érdeklődése általában biztosított. A szakterület művelése iránti elkötelezettség azonban inkább a levelező tagozatos hallgatókra jellemző. A féléves tanulmányok témaválasztása sok esetben csak hosszas vajúdas után születik meg, hiába hangsúlyozza a gyakorlatvezető, hogy minden épület, minden épülethiba kielégítően feldolgozható. Néha azonban súlyos melléfogásokat is korrigálni kell: pl. művészettörténeti, városgazdálkodási, tűzvédelmi, kivitelezéstechnológiai, stb. tárgykörbe illő témák esetében. Ennek és még sok más aránytalanság kiküszöbölésének érdekében elengedhetetlen a „témavázlat” bemutatásának előírása. A hallgatók idővel való gazdálkodása is oktatói irányítást, a részfeladatok határidős kijelölését igényli: témaválasztás, könyvtári anyaggyűjtés, fényképek-rajzok bemutatása, kézirat összeállítás, stb. A feladatkészítések során sokszor visszaköszön az előképzettség hiánya: pl. általános hibaként feledkeznek meg arról a körülményről, hogy Magyarországon alig van olyan épület, melynek a hőszigetelését ne lehetne kritika tárgyává tenni.

Végül szólni kell az egyre jobban terjedő, sokak szerint megengedhető, de erkölcsi és jogi szempontból súlyosan elítélendő problémáról, a „plágium” kérdéséről. A tanulmányokban oldalakon keresztül a szakirodalomból szó szerint kimásolt szövegekről, a rutinos kollégák szakvéleményeinek gátlatlan átvételéről vagy a korábban készült tanulmányok, átkeresztelt, újbóli bemutatásáról van szó. Ezek a „trükkök” legtöbbször csak nagyon sok utánajárással leplezhetőek le és bizonyíthatók

be, de azt hiszem, ezekben az esetekben nem szabad sajnálni a fáradozást.

A negatív példák után hadd fejezzem be azzal a gondolattal, amit már több hallgatómtól is hallottam: a féléves kurzus legfőbb haszna szerintük az volt, hogy megtanultak látni, nyitott szemmel járni a létező épületek között.

Szakmai használhatóság

Már a cikk elején is történt célzás arra, hogy a diagnosztika elsősorban az épületfenntartás területén hasznosítható. Ha tehát túl akarunk lépni a sok esetben gazdaságtalan TMK-gyakorlaton, akkor meg kell valósítani a szerkezetek felülvizsgálatával egybekötött épület-életpályaszemléletet. Ez azt jelenti, hogy tervszerűen rögzített időpontokban diagnosztikai vizsgálatokat végzünk és beavatkozást csak abban az esetben rendelünk el, ha a szerkezet állapota ezt megköveteli. Ehhez ugyan az is szükséges, hogy állapotkategóriákban gondolkozunk, melyekhez meghatározott technológiai normatívák kapcsolódnak. De csak így érhető el az elhasználódási tartalék maximális kihasználhatósága, az optimális anyaggazdálkodás, és az állandó túlélés is csak így biztosítható. Az épületfenntartás tervezhetőségének ezek a legfőbb, de elengedhetetlen kritériumai.

További kérdés az, hogy kik tudják még hasznosítani a tárgyba foglalt ismereteket. Elsősorban az ingatlan-tulajdonosokra, -kezelőkre, -bérlelőkre kell gondolnunk, akiknek elemi érdekük, hogy épületeik állapotával tisztában legyenek. Az idősebb ingatlanok vásárlóinak is nélkülözhetetlen segítséget és biztosítékot tud nyújtani egy általános állapotmeghatározó szakvélemény. Az épületet ma még „zsákbamacska”-ként árusító ingatlanforgalmazók biztosan jobb versenyhelyzetbe kerülnének, ha diagnosztikai képzettségű szakembert alkalmaznának, vagy némi alapképzettségre maguk is szert tennének. A bankok és a biztosítók saját tőkéjüket és nyereségüket kockáztatják, ha nem képesek pontosan felmérni a fedezetül szolgáló épületek állapotát. Végül, de nem utolsósorban, az építésügyi hatóságoknak kötelességük az igazgatási körzetükbe tartozó épületállomány állapotát felügyelni. Hogy tudják ezt megtenni diagnosztikai felkészültség hiányában?

A szakmai igény tehát megjelent és a képzés iránt időnként a legkülönbözőbb helyekről jelentkezik az érdeklődés. Körülbelül 5-6 évvel ezelőtt a budapesti társasházi közös képviselők részére indult egy tanfolyamsorozat, mely sajnos egy év után megszűnt, pedig az ilyen feladatokat hozzáértés nélkül felvállalókat jó lenne szembesíteni elhanyagolt lakóépületeik állapotával. Néhány éve megkeresett egy ingatlanforgalmazó társaság, hogy készítsek számukra a diagnosztizáláshoz használható segédletet, de pénzhiány miatt ez a kezdeményezés megbukott. Egy éve az AEGON Magyarország Biztosító Zrt. kb. 60 fő részvételével egész napos, több előadás tanfolyamot szervezett alkalmazottai részére a témakörben; remélhetőleg lesz folytatása. Az Építész Továbbképző Kft. szervezésében már két oktatási évben tartottam előadás-sorozatot kb. 30-30 fő érdeklődése mellett. Ezek a kezdeményezések is azt mutatják, hogy az érdeklődés felébredt, de ezt országos méretűvé kellene fejleszteni.

*Dr. Bajza József,
okleveles építészmérnök*

„road architecture” – Törökország

**Szakmai út
a Leonardo Mobility Program keretében**

Törökországról viszonylag sokat tudhat a magyar ember, több évszám van sokunk fejében (pl. az iskolából), a térképen sem kell sokáig keresni a helyét; ha azonban az ottani épített értékek kerülnek szóba, már nem olyan egyszerű és egyértelmű találatokat és válaszokat adni. Így voltunk ezzel mi is, és az ismeret hiánya, a kíváncsiság arra ösztönzött, hogy egy autós túrára vállalkozva, várost, vidéket bejárva kapjunk ízelítőt az ottani épített környezetből. A fő állomások: Edirne–Canakkale–Izmir–Bodrum–Side–Konya–Göreme–Ankara–Safranbolu–Iztambul.

Utunkat az ÉK (Építészeti Közösség) Egyesület közvetítésével a Leonardo Mobility Program keretén belül tettük meg, a pályakezdő építészeknek szóló szakmai ösztöndíj segítségével. Bodrum városában (hellén: Halikarnaszosz, az Égei-tengernél) többet tartózkodtunk, itt a helyi partner építész a bodrumi és kortárs török építészetéről, építésről mesélt, majd a folyó munkáiba is beeláttunk, sőt azokba be is kapcsolódtunk a tervezésbe. A fogadó építésznek a részlettervek szintjén adtunk segítséget építés alatt lévő házához, és jólesően állapítottuk meg, hogy a nálunk megszokott rajzi dokumentálás, részletezettség megfelel az ő elvárásainak.

Az oszmán építészeti

A helyiektől hallottuk: az Oszmán Birodalomban, tehát több száz évig az állandó hódítás, hadviselés miatt az építészet (de a kulturális fejlődés általában is) háttérben maradt; a nagyobb városok mind régi hellén, bizánci központokra épültek. A jelentősebb oszmán középületek az imahelyek: dzsámik és mecsetek, valamint a karavánszerájok (karavánzálló) és fürdők voltak. Az előbbieket követ, márványt, szőnyeget, aranyozást, gazdag díszítést nem sajnálva nagy szaktudással építették, ezek ma is a török építészet klasszikus remekművei. A karavánszerájok egyszerű, masszív, gondosan megépített, díszítetlen kőépítmények, amelyek legtöbbször a szultán támogatásával épültek. A szeráj épülete átriumos elrendezésű, középen négyszögletes belső udvarral és itatókúttal, körben árnyékot adó árkádsorral és onnan nyíló szobákkal, illetve közösségi és kiszolgáló terekkel.

Az oszmán népi építészeti házakat sok városban, de leginkább Safranboluban figyelhettük meg. Szinte kivétel nélkül két-három szintes, alul kő-tégla, felül fa vázszerkezetű, téglát kitöltésű, sátozott házak. A meredek, hegyes-völgyes terep és a keskeny utcák (árnyékolás) miatt az alsó szintek sokszög alaprajzúak, szinte derékszögek nélkül, a felsőbb szinten a sarkokat a nagyobb tér és egyszerűbb ortogonális alaprajz érdekében konzolosan kiengedték. Az így kiugratott falak gyakran hegyesszögűt zárnak be a földszinti falakkal, ami plasztikus játé-

kosságot kölcsönöz a tömegnek; a szintek külön síkokban rendeződő szalagként hatnak. Ez a felsőszinti konzolosság később a nagyvárosi építészetbe is átöröklődött, még ha az eredeti kiváltó körülmény nem is áll már fenn, az alapterület-nyereség mellette szól. A lakóházak fapaló padlóját szőnyeg borítja, és a valamivel tehetősebb családok szőnyeggel takarják le az ülfelületeket, olykor a falakat is. Jellegzetes eleme a lakószobáknak a három fal mentén „U” alakban beépített alacsony, pódiumszerű, mély ülőpad, amin felhúzott lábakkal ülnek, mintha a földön ülnének. Ezt a bútorozást rendszerint egy nagy, mobil, alacsony, összecuszkható lábakon álló kerek asztal egészíti ki a szoba közepén. Gyakran használják ennek a szabadtéri változatát, a csardakot (kerti sátor). Ez önálló, pavilonszerű, négy oldalról nyitott, fedett, 6–8 m²-es favázás építmény, amelyet három oldalról szőnyeggel borított alacsony ülésekkel rendeznek be.

A mai török építészet

A Török Köztársaságot 1923-ban a hírhedt Oszmán Birodalmat leváltva hozták létre. Azóta a törökök mindent megtesznek, ami modernizáló hatással van országukra, energiát, akaratot – és sokszor átgondolatlanságot – nem kímélve gyors tempóban fejlesztenek. Az épített környezetben is megmutatkozik az újfajta berendezkedés.

Autózás közben jellemző kép alakult ki bennünk a modern török városok kialakításáról. A főutak szélesek, minden városban autópályaszerű 2x2 sávos út vezet keresztül, szigorúan ketté- vagy többfelé vágva azt. Elkerülő utat keveset találtunk, így a legtöbb települést keresztül-szelve haladtunk. Az út menti házaknak, teresedéseknek a főúttal nem sok kapcsolatuk van, a járda kevés; a gépkocsiké az elsőbbség.

Az építési szabályzás gyenge és felületes, sok épület hatósági engedély nélkül épül. Ez a fajta magatartás közvetlenül mutatja a szabályozatlan közízlést, sok helyre (főleg kisebb városokban és külterületeken) lényegében azt építenek, amit akarnak.

A nagyberuházások megtestesítői a nagyvárosi irodaházak, oktatási épületek, kórházak gazdag kőburkolattal,

nemzetközi high-tech-es trend szerint készülnek; sajátos építési hagyományt itt nem fedeztünk fel. A történeti városmaggal nem rendelkező városok és a modern külvárosok architektúrája meglehetősen homogén: blokkházak hektikus halmaza, amíg a szem ellát. Ezt a sivárságot a házakon alkalmazott bátor színhasználat és a különböző árnyékolásra hivatott megoldások: nagy erkélylemezek, beharapások és az utcák fölé applikált textilárnyékolók kisebb-nagyobb mértékben oldják. Sok esetben koncepció nélkülinek hatnak az egymás mellé építések, de a kigondoltság és részletek hiánya mellett lendületesség, vitalitás érződik. Ez pedig olyan faktor, ami az itthoni építésből sokszor hiányzik, mint só a levesből. Tervrajzot szinte csak a kitűzéshez, falazáshoz használnak, építés közben készülnek a részletrajzok. A folyamatos tervezői jelenlét természetes igény, ott az ember-ember (építész-építő) kontaktus sokkal kézenfekvőbb, mint a műszaki rajzok silabizálása. A gyorsaság és

mennyiség elsődlegesek a pontosság és szakszerűség rovására, de vita nélkül, természetesen végzik a pótmunkát, javításokat (így foglalkoztatva egymást...). A nagy energiafogyasztás miatt gyakran van áramszünet, viszont minden házon (faház vagy irodaépület), napkollektor van, ami példaértékű.

46 nap és 6400 km megtétele után élményekkel megrakodva, friss gondolatokkal, sok tapasztalattal térünk haza.

Mihályi Ákos építészmérnök

Ez jó mulatság, női munka volt

Női önkéntesek betonoztak a szakáldi autista otthon építkezésén

A Habitat for Humanity Magyarország kizárólag női menedzserekből toborzott önkéntesek bevonásával építkezett a Miskolci Autista Alapítvány szakáldi otthonában 2010. június 11–12-én. Az építkezés költségeit a Habitat előfinanszírozza, illetve az egész építkezést vezeti, a munkák 90%-át önkéntesek végzik. Az önkéntes munka összértékét 10 millió forintba becsülik.

A június 11–12-i önkéntes napokra Nyugat-Európából érkező 20 női menedzser feladata volt az alap kiásása és betonozása. A résztvevők a Habitat nemzetközi adományozó partnerének, a Whirpoolnak a munkatársai. A Miskolci Autista Alapítvány otthonának alapkövét 2010. április 1-jén tették le, ekkor kezdődött meg a vályogház felújítása és bővítése. Előzetes tervek szerint az épületet 2011 novemberében adják át, és 10 autista gyermeknek és fiatalnak ad majd otthont.

A Miskolci Autista Alapítvány által működtetett otthon Magyarországon az első között nyílt meg 1996-ban. Jelenleg 15 családban élő autista, értelmi fogyatékos fiatal nappali ellátását végzi, és 37 teljes körű ellátásra szoruló

autistának biztosítják jelenleg a megfelelő feltételeket. A Miskolci Autista Alapítvány a Habitat-tal 2009-ben került kapcsolatba, amikor beadták pályázatukat a Habitat civil szervezetek számára kiírt otthonteremtő beruházásokat tervező pályázatára. Az Alapítvány mellett támogatást kapott a RÉV8 Zrt. projektje, amely Budapest VIII. kerületében folytatott felújításokat 2010 áprilisában, valamint nyertes projekt volt a Corvinus Egyetem Társadalomelméleti Kollégium alapítványa is, ők nagykanizsai szociális bérházak felújításához kaptak segítséget Ligetváros elszegényedett területén. A Habitat For Humanity Magyarország idén is folytatja a tavaly elkezdett programját, a civil szervezetek, önkormányzatok, egyházak 2010. május 20-ig adhatták be szociális célú lakhatási fejlesztést megvalósító pályázataikat.

A Habitat for Humanity-t 1976-ban alapították az Egyesült Államokban, Magyarországon 1996 óta működik. Célja a méltatlan lakáskörülmények felszámolása, és az, hogy felhívja a figyelmet arra, hogy a tisztességes otthon alapvető emberi jog. Alacsony jövedelmű családok lakhatási körülményein javít a szervezet adományokból és önkéntesek bevonásával. Magyarországon eddig 8 településen összesen 340 család gondjain enyhített: 150 család költözhetett új otthonba, 190 családnak pedig kisebb felújításokkal segítettek. Építési projektjei mellett a szervezet ajánlást dolgozott ki a lakáspolitikai szociális szempontú megközelítésére, továbbá részt vesz a Nemzeti Lakáspolitikai Tanácsadó Testület munkájában. Az ajánlás elérhető a www.habitat.hu oldalon.

További információ: Benko Zsuzsa

benko.zsuzsa@newsbreakers.hu +36 70 617 5799

*A Habitat For Humanity Magyarország
sajtóközleménye*

Stabilan az élvonalban

A régió építőipari piacának
meghatározó szereplője

Erősségeink:

- ▶ több évtizedes tapasztalat, szakértelem
- ▶ pénzügyi stabilitás
- ▶ több mint 1000 referencia
- ▶ minősített NATO beszállítói tanúsítvány
- ▶ európai szintű géppark, korszerű technológia
- ▶ számos nemzetközi referencia
- ▶ nyugat-európai megbízói kör

VER-BAU Építőipari és Szolgáltató Kft.

H-6000 Kecskemét, Garay u. 11.

Telefon: +36 76/508-211 • Fax: +36 76/416-658

e-mail: info@verbau.hu

A TETŐ,
ERŐS MINT A BIKAI!

PREFA A MŰEMLÉK- VÉDELEMBEN

Természettudományi Múzeum, Bécs 1. kerület, PREFALZ egyedi szín, kb. 9.000 m²

! TÖRÉSÁLLÓ ! ROZSDAÁLLÓ
! VIHARÁLLÓ ! KARBANTARTÁSMENTES
! KÖNNYŰ ! ESŐBIZTOS
! KÖRNYEZETBARÁT ! IDŐJÁRÁSÁLLÓ
! SZÍNTARTÓ ! 40 ÉV GARANCIA